

Dirnad Economi Cymru

Adroddiad chwarterol

Mai 2024

Crynodeb	3
1. Rhagymadrodd	5
2. Rhagolygon economaidd byd-eang, y DU a rhanbarthol	6
3. Darlun BBaCh yn y DU a Chymru	14
4. Y ddarpariaeth a chost cyllid ar gyfer BBaCh	22
5. Gweithgarwch Banc Datblygu Cymru	28
Casgliadau	27
Atodiad 1	33
Atodiad 2	34

Mark Lang, Max Munday, Annette Roberts, Neil Roche

Uned Ymchwil Economi Cymru, Ysgol Busnes Caerdydd
mundaymc@cf.ac.uk

I gael rhagor o wybodaeth neu i gyflwyno adborth a chynigion ymchwil, e-bostiwch: DirnadEconomi@bancdatblygu.cymru

Mae'r SYG wedi rhoi cyngor ar gynhyrchu'r adroddiad hwn ond nid yw'n gyfrifol am y safbwyntiau na'r ystadegau a gyflwynwyd ac nid yw wedi dilysu'r cynnwys.

Dirnad Economi Cymru Cyfyngedig, Uned J Pentref Busnes Iâl, Ffordd Ellice, Wrecsam, Cymru, LL13 7YL, 11001584.

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i reoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Banc Datblygu Cymru (Banc Datblygu Cymru ccc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru

Dyma drydydd adroddiad chwarterol Dirnad Economi Cymru ym mlwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Amodau economaidd

Yn eu Hadroddiad Interim Rhagolygon Economaidd ym mis Chwefror 2024, rhagwelodd **y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd y byddai twf byd-eang yn arafu o 3.1% yn 2023 i 2.9% yn 2024, cyn codi i 3.0% yn 2025.**

Dangosodd data gan y SYG fod **chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 3.4% ym mis Chwefror 2024, i lawr o 4.0% ym mis Ionawr 2024.**

Ym mis Mawrth 2024 cynhaliodd Banc Lloegr **Gyfradd y Banc ar 5.25%.**

Yn **2023 Ch4** amcangyfrifwyd bod **Cynnyrch Domestig Gros (GDP) y DU wedi crebachu 0.3%**. Mae hyn yn dilyn cwmp amcangyfrifedig heb ei ddiwygio o 0.1% yn 2023 Ch3.

Rhwng Rhagfyr 2023 a Chwefror 2024, **roedd cyfanswm y swyddi gwag yn y DU i lawr 224,000** o gymharu â blwyddyn yn ôl. Mae amcangyfrifon o TWE yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Chwefror 2024 i 30.4m, cynnydd o 368,000 o weithwyr o gymharu â mis Chwefror 2023. **Yng Nghymru cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 12,200 i 1.32m yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024.**

Cyfradd anweithgarwch economaidd y DU oedd 21.8% yn y chwarter Tachwedd 2023 i Ionawr 2024. **Yng Nghymru y ffigwr cymharol oedd 26.9%.**

Lleihaodd gwerth **y nwyddau a allforiwyd o Gymru 5.2% i £19.4bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023.**

Y rhagolwg cyfartalog (a wnaed ym mis Mawrth 2024) ar gyfer twf CDG y DU yn 2024 oedd 0.3%, i lawr 0.1 pwynt canran o'r rhagolwg cyfartalog a wnaed ym mis Chwefror 2024.

Amodau economaidd newidiol yn llywio'r galw am gyllid

Amcangyfrifwyd bod **246,375 o BBaCh gweithredol yng Nghymru yn 2023**, gyda'r mwyafrif helaeth (95.2%) yn microfusnesau a oedd yn cyflogi llai na naw o bobl. **Mae ffigurau dros dro ar gyfer 2023 yn awgrymu bod cyfanswm nifer y BBaCh yng Nghymru wedi gostwng tua 7,000 o gymharu â 2022, gyda'r rhan fwyaf o'r golled hon yn y categori microfusnesau.**

Cofrestrodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB) y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB) o hyder busnesau bach ei **seithfed darlenniad chwarterol negyddol yn olynol yn 2023 Ch4 o -15.0 pwynt. Parhaodd yr economi ddomestig i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf.**

Adroddodd Monitor Cyllid BBaCh 2023Ch4 fod 30% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio cychwyniadau) wedi profi twf dros y 12 mis blaenorol. **Nodwyd yr hinsawdd economaidd bresennol fel y rhwystr allweddol i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn.**

Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2023 Ch4 oedd 2,325, tra bod nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod yn 2,705.

Mae nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes, fel y mae wedi gwneud ers 2021 Ch2.

Nododd Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes (BICS) SYG ar gyfer 1 i 31 Ionawr 2024 (Ton 102) fod **43.8% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn y flwyddyn i ddod (DU 39.1%).**

Dangosodd data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol fod **prisiau tai yn y DU wedi gostwng 1.4% yn y 12 mis hyd at Ragfyr 2023.** Y pris tŷ cyfartalog yng Nghymru ym mis Rhagfyr 2023 oedd £214,000, sef gostyngiad o 2.5% ers mis Rhagfyr 2022.

Dywedodd Banc Lloegr fod **buddsoddiad tai wedi gostwng 1.4% yn 2023 Ch3,** gan barhau â'r duedd ar gyfer cwmpiadau olynol ers canol 2022.

Cyflenwad a galw am gyllid

Dywedodd benthycwyr fod argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach wedi cynyddu, wedi aros yn ddigyfnawid ar gyfer busnesau canolig, ac wedi cynyddu ychydig ar gyfer busnesau mawr yn 2024 Ch1. Yn y cyfamser, dywedodd benthycwyr nad oedd y galw gan fusnesau bach wedi newid, a bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu ychydig.

Dangosodd Adroddiad Monitor Cyllid BBACH, a oedd yn cwmpasu'r ddau fis hyd at fis Tachwedd 2023, **gynnydd bach yng nghanran y BBaChau sy'n defnyddio cyllid allanol i 51%.**

Cyllid y DU Benthycyca BBaChau o fewn data codau post y DU ar gyfer 2023 H1 yn dangos **gostyngiad parhaus mewn benthycyca i BBaChau Cymru yn ystod hanner cyntaf 2023,** gyda swm cyffredinol y benthycyca yn gostwng o £4.56bn yn 2022 H1 i £4.11bn yn 2023 H1.

Roedd nifer y bargeinion buddsoddi ecwiti a gyhoeddwyd ar draws y DU yn ystod 2023 i lawr 25% ers y flwyddyn flaenorol (o 2,917 yn 2022 i 2,179 yn 2023), ac roedd y cyfanswm a godwyd wedi gostwng tua hanner (o £20.6bn yn 2022 i £12bn yn 2023). **Roedd Cymru yn cyfrif am 2.9% o gytundebau ecwiti'r DU (64 bargaen) yn ystod 2023, gostyngiad bychan o'i gymharu â 2022.**

Datgelodd dadansoddiad o gronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau fod **y gyfran Cynyddodd nifer y BBaChau yng Nghymru yn y categori Rhybuddiad ychydig rhwng Rhagfyr 2023 ac Ebrill 2024.**

Gweithgaredd Banc Datblygu Cymru

Gwnaeth Banc Datblygu Cymru **123 o fuddsoddiadau yn nhrydydd chwarter 2023/24,** gyda chyfanswm gwerth o £48m. Creodd y buddsoddiadau hyn **bron i 290 o swyddi newydd a diogelu dros 1,080 o swyddi.**

Roedd ychydig llai na 58% o werth buddsoddiad y Banc Datblygu yn 2023/24Ch3 yn y canolbarth a'r de-orllewin, gyda thua 22% o werth y buddsoddiad yn y gogledd ac 20% yn y de-ddwyrain.

Y sector llety a gwasanaethau bwyd a'r sector adeiladu oedd yn dominyddu buddsoddiadau yn 2023/24 Ch3, gyda'i gilydd yn cyfrif am £29m o gronfeydd.

Mae'r adroddiad hwn yn darparu adolygiad o ddata economaidd sy'n berthnasol i ddatblygiad BBaChau yng Nghymru, a chrynodeb o weithgareddau buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn ystod trydydd chwarter blwyddyn ariannol 2023/24. Mae'r adroddiad yn cynnwys sylwebaeth ar y cyd-destun economaidd byd-eang a lleol a'r amodau sy'n effeithio ar y cyflenwad a'r galw am gyllid yng Nghymru.

Mae adrannau 2-4 o'r adroddiad hwn yn darparu'r cyd-destun macro-economaidd y mae BBaChau Cymru yn gweithredu ynddo ac yn archwilio ffactorau sy'n ymwneud â'r galw am gyllid BBaChau, a'r cyflenwad a'r gost ohono. Mae Adran 5 yn crynhoi gweithgareddau Banc Datblygu Cymru. Mae'r adran olaf yn rhoi rhai casgliadau cyffredinol i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig i raddau helaeth ar ddata sydd ar gael i'r cyhoedd (a adroddir yn gyffredinol mewn blynyddoedd calendr) ynghyd â dadansoddiad arbennig o ddata a ddarparwyd gan Fanc Datblygu Cymru (adroddir yn bennaf mewn blynyddoedd ariannol). Oherwydd gwahaniaethau yn y cyfnodau adrodd, bydd rhywfaint o ddiffyg cyfatebiaeth amserol rhwng data yn yr adroddiad hwn.

Fel yr amlygwyd yn yr Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2022/23 a gyhoeddwyd eisoes, mae Dirnad Economi Cymru wedi ehangu i gynnwys partneriaid academaidd newydd, Ysgol Busnes Bangor a'r Ganolfan Ymchwil Menter. Mae'r cydweithio ehangach sydd bellach yn rhan o Dirnad Economi Cymru eisoes wedi cyhoeddi adroddiad gan y Ganolfan Ymchwil Menter yn archwilio busnesau ymchwil a datblygu dwys yng Nghymru.¹

¹ Gweler [busnesau ymchwil a datblygu dwys yng Nghymru: Arloesi a chyfraniad at drosiant a chyflogaeth \(banc datblygu cymru\)](#)

- Roedd rhagolwg y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD) ar gyfer twf CDG byd-eang yn 2024 yn 2.9%, i lawr o 3.1% yn 2023, oherwydd amodau ariannol cyfyngedig parhaus yn economi'r byd a masnach fyd-eang ataliedig.
- Cadwodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25% ym mis Mawrth 2024, gan nodi y byddai arwyddion o bwysau chwyddiant parhaus a chadernid yn yr economi gyfan yn cael eu monitro'n agos.
- Yn 2023 Ch4 amcangyfrifwyd bod cynnyrch domestig gros (CDG) y DU wedi crebachu 0.3% o gymharu â'r chwarter, yn dilyn cwmp o 0.1% yn 2023 Ch3.
- Roedd chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 3.4% ym mis Chwefror 2024, i lawr o 4.0% ym mis Ionawr.
- Yng Nghymru cynyddodd y gyfradd anweithgarwch economaidd 1.6 pwynt canran ar y flwyddyn i 26.9% yn y chwarter Tachwedd 2023 i Ionawr 2024. Ffigur cyfatebol y DU oedd 21.8% (0.1 pwynt canran yn uwch na'r gyfradd flwyddyn yn ôl).

Rhagolygon byd-eang

Rhagolwg Economaidd, Adroddiad Interim y Sefydliad ar gyfer Cydweithrediad a Datblygiad Economaidd (OECD), a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2024², y twf a ragwelir mewn Cynnyrch Domestig Gros (CDG) y byd yw 2.9% ar gyfer 2024, i lawr o 3.1% yn 2023. Y llacio mewn twf yn cael ei briodoli i effeithiau tynhau parhaus mewn amodau ariannol (yn enwedig yn y marchnadoedd tai a chredyd) ac atal masnach fyd-eang. Nododd yr adroddiad fod pwysau prisiau wedi'u cynyddu gan ddigwyddiadau geo-wleidyddol fel yr ymosodiadau ar longau yn y Môr Coch yn amharu ar fasnach ac yn ymestyn amseroedd dosbarthu.

Mae rhagamcan Rhagolygon Economaidd Interim yr OECD ar gyfer twf CDG byd-eang yn 2025 am adferiad bach i 3.0% wrth i amodau ariannol leddfu. Mewn cymhariaeth â hyn, roedd Rhagolwg Economaidd y Byd y Gronfa Ariannol

Ryngwladol (IMF), a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2024³, yn rhagweld twf byd-eang o 3.1% yn 2024. Mae hyn 0.2 pwynt canran yn uwch na chyhoeddiad Rhagolwg Economaidd y Byd ym mis Hydref⁴ oherwydd uwchraddiadau ar gyfer yr Unol Daleithiau. Tsieina, a marchnad fawr sy'n dod i'r amlwg a gwledydd sy'n datblygu. Amcanestyniad yr IMF ar gyfer 2025 yw 3.2%.

Yn ôl y Gronfa Ariannol Ryngwladol (a adwaenir fel yr IMF), rhagwelir y bydd twf CDG yn yr Unol Daleithiau yn 2.1% yn 2024, cyn disgyn i 1.7% yn 2025. Mae'r ffigurau cymharol ar gyfer ardal yr Ewro ar gyfer twf o 0.9% yn 2024 a 1.7% ar gyfer 2025. Yn y DU mae'r rhagamcan twf yn 0.6% ar gyfer 2024, cyn cynyddu i 1.6% ar gyfer 2025, gyda dirywiad yn effeithiau negyddol oedi prisiau ynni uchel, a dadchwyddiant yn caniatáu adferiad mewn incwm real.⁵

²https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-outlook_16097408

³<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/01/30/world-economic-outlook-update-january-2024>

⁴<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/10/10/world-economic-outlook-october-2023>

⁵<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2024/01/30/world-economic-outlook-update-january-2024>

Mae'r IMF yn rhagweld y bydd chwyddiant byd-eang yn disgyn o 6.8% (cyfartaledd blynyddol) yn 2023, i 5.8% yn 2024, ac yna i 4.4% yn 2025. Mae'r IMF bellach yn disgwyl glaniad meddalach na'r disgwyl mewn llawer o economïau mawr yn dilyn diwygiadau ar i lawr i ragamcanion chwyddiant ac uwchraddio

cymedrol i weithgarwch economaidd. Fodd bynnag, rhybuddiodd fod risg anfanteisiol credadwy i dwf byd-eang yn dal i fodoli pe bai cwmp arafach na'r disgwyl mewn chwyddiant craidd mewn economïau mawr (er enghraifft oherwydd straenau cadwyn gyflenwi ailgynnau fel y gwelwyd yn gynnar yn 2024).

Mae pwysau chwyddiant y DU yn parhau i leddf

Cynyddodd cyfradd flynyddol prisiau allbwn cynhyrchwyr (giât ffatri) 0.4% yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024 yn ôl y SYG. Mae hyn yn cymharu â chwymp diwygiedig o 0.3% yn y flwyddyn hyd at Ionawr 2024. Daeth y cyfraniad mwyaf ar i fyny at y gyfradd chwyddiant allbwn blynyddol ym mis Chwefror 2024 o gynhyrchion petrolewm (1.64 pwynt canran) ac allbynnau eraill (1.15 pwynt canran). Cemegau a chynhyrchion papur oedd â'r cyfraniad mwyaf tuag i lawr at y gyfradd chwyddiant allbwn blynyddol yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024, gyda chyfraniad negyddol o 1.79 a 1.19 pwynt canran yn y drefn honno.

Dangosodd data gan y SYG fod chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr (MPD) deuddeg mis yn y DU yn 3.4% ym mis Chwefror 2024, i lawr o 4.0% ym mis Ionawr 2024.⁷

Cyfradd flynyddol MPD ym mis Chwefror 2024 oedd yr isaf ers y 3.1% a welwyd yn Medi 2021, ac roedd i lawr yn sylweddol o'r uchaf, sef 11.1% ym mis Hydref 2022. Roedd y cyfraniad mwyaf ar i fyny at y newid misol yng nghyfradd chwyddiant flynyddol y MPD yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024 gan wasanaethau tai a chartrefi, a thanwydd modur. Daeth y cyfraniadau mwyaf ar i lawr o fwyd, bwytai a chaffis.

Ym mis Mawrth 2024, cynhaliodd Banc Lloegr Gyfradd y Banc ar 5.25%. Roedd y Crynodeb Polisi Ariannol ar gyfer mis Mawrth 2024 yn nodi y byddai'r Banc yn "...parhau i fonitro'n fanwl yr arwyddion o bwysau chwyddiant parhaus a gwytnwch yn yr economi gyfan, gan gynnwys ystod o fesurau o dyndra gwaelodol amodau'r farchnad lafur, twf cyflog a gwasanaethau chwyddiant prisiau".⁸

Mae amcangyfrif CDG chwarterol cyntaf y DU ar gyfer 2023 Ch4 yn dangos bod economi'r DU wedi mynd i ddirwasgiad technegol

Yn dilyn cwmp amcangyfrifedig heb ei ddiwygio o 0.1% yn 2023 Ch3, amcangyfrifwyd bod Cynnyrch Domestig Gros (CDG) real (pris cyson) y DU wedi crebachu 0.3% yn 2023Ch4.⁹ Er nad oes diffiniad swyddogol o ddirwasgiad¹⁰, yr un a ddefnyddir amlaf gan sylwebwyr yw crebachiad

mewn allbwn am ddau chwarter neu fwy yn olynol, a elwir yn ddirwasgiad technegol. Nododd y SYG fod amcangyfrifon cynnar o CDG yn destun adolygiad (cadarnhaol neu negyddol) ac mae'r rhan fwyaf o arbenigwyr "...yn ystyried ffactorau eraill yn y darlun

⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/producerpriceinflation/february2024>

⁷ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/consumerpriceinflation/february2024>

⁸ <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-summary-and-minutes/2024/march-2024>

⁹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/octobertodecember2023>

¹⁰ <https://blog.ons.gov.uk/2022/11/11/uncertainty-and-the-r-word-what-exactly-is-a-recession/>

ehangach wrth roi cyfrif am y data diweddaraf, megis dyfnder, trylediad (pa mor eang), a hyd y newid mewn CDG...".¹¹ O'i gymharu â blwyddyn yn ôl, amcangyfrifir bod CDG go iawn yn 2023 Ch4 wedi crebachu 0.2%.

Yn ôl sector, gostyngodd allbwn gwasanaethau'r DU 0.2% yn 2023 Ch4, gyda hyn yn dilyn cwmp o 0.2% yn 2023 Ch3, a 0.1% yn 2023 Ch2. Roedd y cyfranwyr negyddol mwyaf at y gostyngiad mewn gwasanaethau yn 2023Ch4 yn y fasnach cyfanwerthu a manwerthu, atgyweirio cerbydau modur a beiciau modur (gostyngiad o 0.6%); addysg (gostyngiad o 0.8%), y gellir ei briodoli'n rhannol i ostyngiad mewn presenoldeb yn yr ysgol yn ôl y SYG; a gweithgareddau gwasanaeth eraill (gostyngiad o 2.4%). Daeth y cyfraniad cadarnhaol mwyaf at allbwn mewn twf gwasanaethau o weithgareddau gweinyddol a gwasanaethau cymorth, gyda'r sector hwn yn tyfu 0.6% wedi'i ysgogi gan gynnydd o 6.9% mewn gweithgareddau rhentu a phrydlesu. Arweiniodd cwmpiadau mewn gweithgareddau gwasanaeth bwyd a diod a masnach

manwerthu, ac eithrio cerbydau modur a beiciau modur, ostyngiad o 0.7% mewn gwasanaethau i ddefnyddwyr yn 2023 Ch4. Mae'r ONS yn nodi bod hyn wedi'i wrthbwysu gan gynnydd mewn gwasanaethau llety fel gwetai yn 2023Ch4.

Yn y DU, bu gostyngiad o 0.1% yn allbwn cynhyrchu yn 2023 Ch4 yn dilyn cynnydd o 0.1% yn 2023Ch3 (heb ei adolygu o'r amcangyfrif blaenorol). Gweithgynhyrchu a gyfrannodd fwyaf at y gostyngiad mewn cynhyrchiant; Gostyngodd 10 o'r 13 is-sector gweithgynhyrchu yn 2023 Ch4 gydag allbwn yn y sector yn crebachu 0.9% yn y chwarter. Roedd hyn yn dilyn pedwar chwarter yn olynol o dwf allbwn gweithgynhyrchu. Roedd y cyfranwyr negyddol mwyaf at berfformiad gweithgynhyrchu ym maes gweithgynhyrchu peiriannau ac offer nad ydynt wedi'u dosbarthu mewn mannau eraill (gostyngiad o 7%) a gweithgynhyrchu cynhyrchion rwber a phlastig, a chynhyrchion mwynau anfetelaidd eraill (gostyngiad o 4.7%). Fodd bynnag, cynyddodd gweithgynhyrchu offer cludo 1.8%.¹²

Cynyddodd buddsoddiad busnes y DU yn 2023 Ch4, ond gan llai na amcangyfrifwyd dros dro

Yn ôl y SYG, cynyddodd buddsoddiad busnes y DU 1.4% yn 2023 Ch4, wedi'i ddiwygio i lawr o'r cynnydd dros dro o 1.5%.¹³ Roedd y prif gyfraniadau cadarnhaol at dwf buddsoddiad busnes yn 2023 Ch4 mewn buddsoddiad mewn adeiladau, a thrafnidiaeth. Roedd buddsoddiad busnes blynyddol y DU 2.8% yn uwch nag yr

oedd yr un chwarter blwyddyn yn ôl. Cynyddodd buddsoddiad busnes blynyddol y DU 5.5% yn 2023, wedi'i ddiwygio i lawr o gynnydd o 6.1% yn yr amcangyfrif dros dro, ac fe'i hysgogwyd gan gyfraniadau cadarnhaol gan drafnidiaeth ac adeiladau.

¹¹ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/octobertodecember2023>

¹² <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/octobertodecember2023>

¹³ <https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/businessinvestment/octobertodecember2023revisedresults>

Mae swyddi gweigion yn parhau i ostwng yn y DU

Roedd nifer y swyddi gwag yn y DU yn 908,000 yn y cyfnod Rhagfyr 2023 i Chwefror 2024, sef gostyngiad o 43,000 rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2023.¹⁴ Gostyngodd nifer y swyddi gwag ar gyfer y DU ar y chwarter am yr 20fed cyfnod yn olynol, sef y rhediad olynol hiraf o gwmpiadau chwarterol. a gofnodwyd erioed. Rhwng Rhagfyr 2023 a Chwefror 2024, roedd cyfanswm y swyddi gwag i lawr 224,000 o'r lefel flwyddyn yn ôl, er eu bod yn dal i fod 107,000 yn uwch na'u lefel cyn-bandemig (lonawr i Fawrth 2020). Roedd y gostyngiadau cyfrannol mwyaf mewn swyddi gweigion rhwng Rhagfyr 2023 a Chwefror 2024 o'r chwarter blaenorol yn niwydiannau'r Celfyddydau, adloniant, a hamdden (gostyngiad o 19.8%), a gweithgareddau gwasanaeth eraill (gostyngiad o 10%).

Mae amcangyfrifon cynnar o Wybodaeth Amser Real Talu Wrth Ennill¹⁵ yn dangos cynnydd yn nifer y gweithwyr cyflogres yn y DU ar gyfer Chwefror 2024 i 30.4m, cynnydd o 368,000 o weithwyr (neu 1.2%) dros y ffigwr ar gyfer Chwefror 2023.

Yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024, roedd y cynnydd mwyaf mewn gweithwyr cyflogedig ar gyflogres yn y DU yn y sector iechyd a gwaith

cymdeithasol (cynnydd o 210,000 o weithwyr neu 5.0%) ac ar ei leiaf yn y sector gwybodaeth a chyfathrebu (gostyngiad o 24,000 neu -1.8 %).¹⁶ Gwelodd nifer o sectorau eraill ostyngiad yn nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres rhwng Chwefror 2023 a Chwefror 2024, gan gynnwys gweithgynhyrchu, adeiladu, cludo a storio, llety a gwasanaethau bwyd, a chymorth gweinyddol. Roedd y cynnydd canrannol uchaf mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (9.5% neu 10,000 o weithwyr), ac iechyd a gwaith cymdeithasol (fel y nodir uchod, 5.0% neu 210,000 o weithwyr).

Yng Nghymru cynyddodd nifer y gweithwyr cyflogedig ar y gyflogres 12,200 (neu 0.9%) i 1.32m yn y flwyddyn hyd at Chwefror 2024.¹⁷ Mae data rhanbarthol y DU ar weithwyr cyflogres fesul sector yn cael ei ddiweddarau'n llai aml, ond mae'r data hyd at fis Ionawr 2024 ar gyfer Cymru yn dangos bod y roedd cynnydd canrannol mewn gweithwyr cyflogres dros y flwyddyn ar ei uchaf mewn cynhyrchu a chyflenwi ynni (6.8% neu 360 o weithwyr). Dros y flwyddyn hyd at Ionawr 2024, bu cynnydd o 8,300 (neu 3.8%) o weithwyr cyflogedig yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol yng Nghymru, a 3,300 (neu 1.8%) mewn addysg.

Data marchnad lafur o'r Arolwg o'r Llafurlu wedi'i adfer

Ym mis Chwefror 2024 ailsefydlodd y SYG amcangyfrifon yr Arolwg o'r Llafurlu (LFS) wedi'u hailbwysoli, gyda'r amcangyfrifon hyn yn cael eu diffinio fel "ystadegau swyddogol sy'n cael eu datblygu"¹⁹. Amlygodd y SYG na fyddai ail bwysoli

yn mynd i'r afael â'r ansefydlogrwydd a welwyd yn y cyfnodau diweddar, fel bod rhywfaint o ofal yn cael ei gynghori o hyd wrth ddehongli newidiadau tymor byr mewn cyfraddau pennawd.²⁰

¹⁴ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/jobsandvacanciesintheuk/march2024>

¹⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/bulletins/earningsandemploymentfrompayasyouearnrealtimeinformationuk/march2024>

¹⁶ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

¹⁷ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted>

¹⁸ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/realtimeinformationstatisticsreferencetableseasonallyadjusted/current>

¹⁹ <https://www.ons.gov.uk/methodology/methodologytopicsandstatisticalconcepts/guidetoofficialstatisticsindevelopment>

²⁰ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/uklabourmarket/march2024>

Erys y gyfradd ddiweithdra yn gymharol sefydlog yn y DU a Chymru

Yn ôl ffigurau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol, roedd y gyfradd ddiweithdra yn y DU (pob un yn 16+ oed, wedi'i addasu'n dymhorol) yn 3.9% yn y chwarter rhwng Tachwedd 2023 ac Ionawr 2024, 0.1 pwynt canran yn uwch na'r ffigur ar gyfer y chwarter Tachwedd 2022 i Ionawr 2023²¹. Roedd cyfraddau diweithdra rhanbarthol uchaf y DU yn y tri mis yn diweddu Rhagfyr 2023 yn Nwyrain

Canolbarth Lloegr (5.1%), yr Alban (4.5%), Gogledd Ddwyrain (4.3%), a Gogledd Orllewin (hefyd 4.3%), tra bod y cyfraddau isaf yn yng Ngogledd Iwerddon (2.6%), y De Orllewin (2.8%), Swydd Efrog a'r Humber (3.4%), a'r Dwyrain (3.4%). Y ffigurwyr cymharol ar gyfer Cymru oedd 3.5%.²²

Cynnydd yn y cyfrif hawlwr budd-dal diweithdra yn y DU a Chymru

Yn ystod y flwyddyn hyd at Chwefror 2024, cynyddodd cyfrif hawlwr budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra yn y DU (heb ei addasu'n dymhorol) 87,600 i 1.61m o bobl.²³ Yng Nghymru hawliodd 63,600 o bobl fudd-daliadau cysylltiedig â diweithdra ym mis Chwefror 2024 (sy'n hafal i 3.4% o'r boblogaeth oedran gweithio, o gymharu â ffigur o 3.8% ar gyfer y DU), cynnydd o 800 yn nifer yr hawlwr o'i gymharu â mis Chwefror 2023.²⁴

Yr ardaloedd awdurdod unedol yng Nghymru sydd â'r gyfran uchaf o'r boblogaeth oedran gweithio yn hawlio budd-daliadau cysylltiedig â diweithdra, yn ôl y data ar gyfer Chwefror 2024, oedd Casnewydd (4.7%), Blaenau Gwent (4.2%), Caerdydd (4.0%), Torfaen (3.8%) %, a Chonwy (hefyd 3.8%), a'r rhai â'r cyfrannau isaf oedd Powys (2.3%), Sir Fynwy (2.4%), Sir y Fflint (2.8%), Pen-y-bont ar Ogwr (2.8%), a Gwynedd, Ceredigion, a Sir Gaerfyrddin (i gyd 2.9%).

Mae anweithgarwch economaidd yn codi ychydig bach yn y DU, ond yn fwy difrifol yng Nghymru

Yn ôl data Arolwg Gweithlu Llafur y Swyddfa Ystadegau Gwladol, cyfradd anweithgarwch economaidd y DU (wedi'i haddasu'n dymhorol, pob un rhwng 16 a 64 oed) oedd 21.8% yn y chwarter rhwng Tachwedd 2023 ac Ionawr 2024. Roedd hyn 0.1 pwynt canran yn uwch na'r gyfradd flwyddyn yn ôl (Tachwedd 2022). hyd at Ionawr 2023).²⁵ Nododd y SYG fod y cynnydd mewn anweithgarwch economaidd yn y DU

ers y flwyddyn wedi'i ysgogi'n bennaf gan y rhai anweithgar naill ai oherwydd eu bod yn fyfyrwyr neu wedi ymddeol. Roedd nifer y rhai nad oeddent yn weithgar oherwydd salwch hirdymor yn uwch na'r amcangyfrifon o flwyddyn yn ôl (Tachwedd 2022 i Ionawr 2023). Cynyddodd cyfradd anweithgarwch economaidd Cymru 1.6 pwynt canran ers y flwyddyn i 26.9% yn y chwarter Tachwedd 2023 i Ionawr 2024.²⁶

²¹ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#unemployment>

²² <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/regionallabourmarket/latest>

²³ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peoplenotinwork/outofworkbenefits/datasets/claimantcountcla01>

²⁴ <https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/People-and-Work/Unemployment/Claimant-Count/claimantcount-by-welshlocalareas-variable-month>

²⁵ <https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/bulletins/employmentintheuk/latest#economic-inactivity>

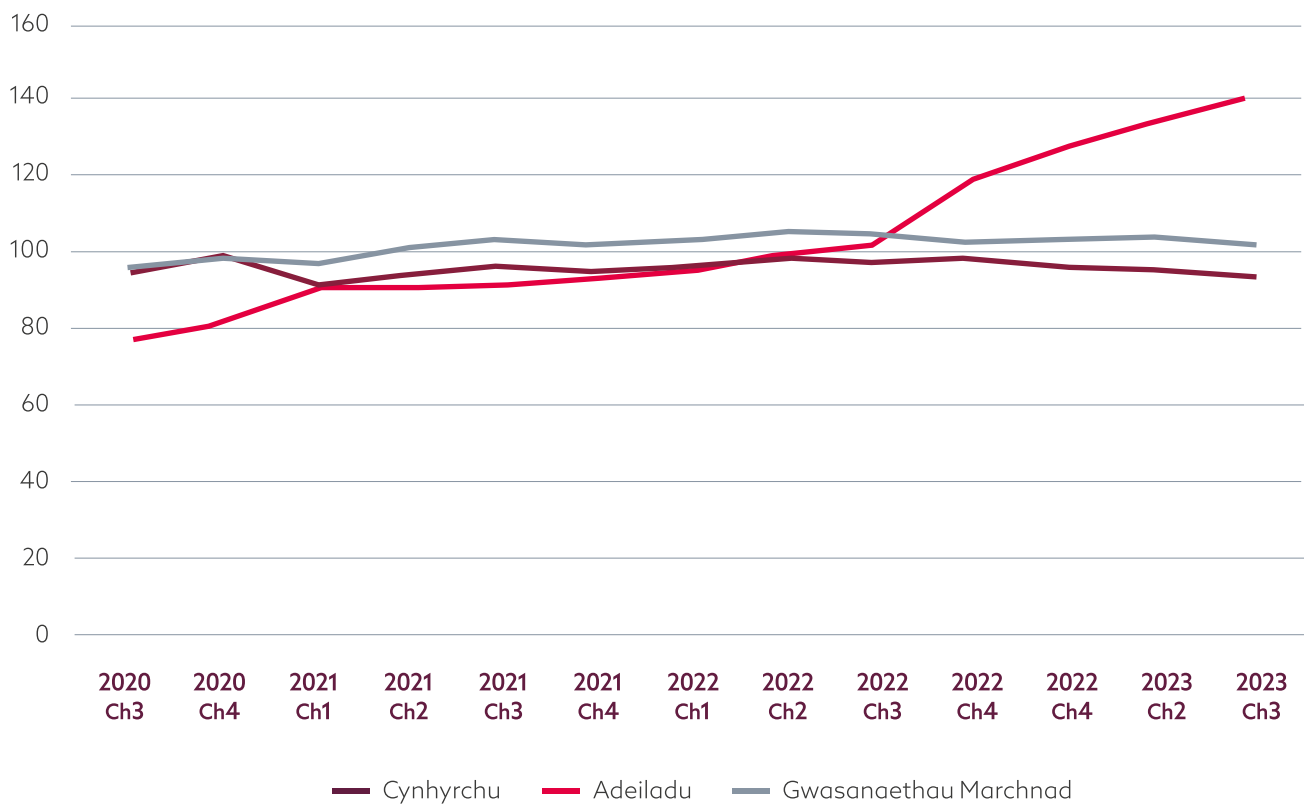
²⁶ <https://www.llyw.cymru/trosolwg-or-farchnad-lafur-mawrth-2024>

Twf yng nghynnyrch diwydiant adeiladu Cymru

Mae Ffigur 2.1 yn amlygu'r duedd ym mynegeion cynhyrchu, adeiladu a gwasanaethau marchnad Cymru rhwng 2020 Ch3 a 2023 Ch3. Yn y deg chwarter yn olynol hyd at 2023 Ch3, mae mynegeion gwasanaethau cynhyrchu a marchnad Cymru wedi aros yn gymharol sefydlog. Gostyngodd y mynegai cynhyrchu ychydig yn 2023Ch3 ac nid yw eto wedi dychwelyd i lefelau cyn-bandemig 2019, tra gostyngodd mynegai gwasanaethau'r farchnad ychydig yn 2023Ch3 ond arhosodd ychydig yn uwch na lefel 2019. Mae Ffigur 2.1 yn dangos y bu twf cadarn ar gyfer y pedwar chwarter diwethaf

ym mynegai adeiladu Cymru, gyda chynnydd o 39.1% yn uwch na lefelau 2019 erbyn 2023 Ch3. Mae Bwletin Ystadegol Llywodraeth Cymru yn nodi 'Cafodd hyn ei ysgogi gan nifer o brosiectau adeiladu mawr a oedd ar y gweill yng Nghymru yn y chwarter diweddaraf (2023 Ch3)'. Mae prosiectau parhaus yn cynnwys uwchraddio'r A465 o Ddowlais Top i Hirwaun, a datblygiadau Metro De Cymru. Mewn cyferbyniad, mae mynegai adeiladu'r DU wedi tyfu'n llawer arafach, gan gyrraedd gwerth o ddim ond 5.8% yn uwch na lefelau 2019 erbyn 2023 Ch3.

Ffigur 2.1.
Mynegeion allbwn Cymru, 2020Ch3 - 2023Ch3 (2019=100)

Ffynhonnell: [Stats Cymru, Mynegeion Cynhyrchu ac Adeiladu Cymru \(2019=100\) fesul adran a blwyddyn](#) a [Mynegai Gwasanaethau Marchnad \(2019=100\) fesul blwyddyn ac ardal](#)

²⁷ [Dangosyddion Allbwn Tymor Byr ar gyfer Cymru: Gorffennaf i Medi 2023 \(llyw.cymru\)](#)

Gostyngodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru yn y flwyddyn hyd at 2023 Ch4

Mae'r ONS yn nodi y dylid bod yn ofalus hefyd wrth ddehongli data ar fasnach. Mae data fel arfer yn cael eu cyhoeddi mewn prisiau cyfredol neu nominal sy'n golygu nad ydynt wedi'u haddasu i ddileu effeithiau chwyddiant. Ar gyfer y cyfnod hyd at 2023 Ch4 mae'r data masnach mewn nwyddau ar gyfer rhanbarthau'r DU yn dangos y bu gostyngiad yng ngwerth allforion o holl wledydd y DU, ac eithrio Gogledd Iwerddon, yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023 o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.²⁸ Gostyngodd gwerth y nwyddau a allforiwyd o Gymru 5.2% i £19.4bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023 (o gymharu â gostyngiad o 1.7% yn Lloegr, 8.3% yn yr Alban, a chynnydd o 16.6% yng Ngogledd Iwerddon).

Roedd ffortiwn cymysg yng nghyfanswm y gwerthoedd allforio fesul cynnyrch yng Nghymru dros y flwyddyn hyd at fis Rhagfyr 2023.²⁹ Profodd nwyddau Peiriannau a Thrafnidiaeth Cymru dwf cymharol uchel yng ngwerth eu hallforion gan godi i £8.3bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023 Ch4, o £7.5bn yn y deuddeg mis blaenorol, cynnydd o 9.7%. Mewn cyferbyniad, gostyngodd cyfanswm allforion Tanwydd Mwynol i £3.5bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023 Ch4, o £4.6bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 24.0%. Gostyngodd cyfanswm allforion nwyddau a weithgynhyrchwyd i £2.7bn yn y flwyddyn a ddaeth i ben yn 2023 Ch4, o £3.0bn yn y deuddeg mis blaenorol, gostyngiad o 10.1%.

Cyfanswm y cyfrif allforwyr yng Nghymru yn 2023Ch4 oedd 3,145 sy'n cynrychioli gostyngiad o 3.2% o'r ffigur yn 2022 Ch4 (gan ddefnyddio'r Dull Rhif Cyfan³⁰). Mae hyn yn cymharu â gostyngiad o 2.5% ar gyfer y DU gyfan yn yr un cyfnod amser.³¹ Roedd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch4 yn dangos bod màs net o 8.0 biliwn cilogram yn cael ei allforio o Gymru, gostyngiad o 11.7% ers y deuddeg mis blaenorol.³²

Yn y flwyddyn hyd at Ragfyr 2023 gostyngodd gwerth nwyddau a fewnforiwyd yng Nghymru 11.7% i £21.3bn o gymharu â'r deuddeg mis blaenorol.³³ Roedd hyn yn cymharu â gostyngiadau yng ngwerth mewforion yn Lloegr o 5.4%, yn yr Alban o 18.2%, a chynnydd o 0.5% yng Ngogledd Iwerddon.

Cyfanswm y cyfrif mewnforwyr yng Nghymru yn 2023 Ch4 oedd 8,796, cynnydd o 10.1% o'r ffigur yn 2022 Ch4. Yn y DU gostyngodd cyfanswm cyfrif y mewnforwyr 0.3% dros yr un cyfnod.³⁴ Dangosodd data cyfaint masnach a gyhoeddwyd gan Gyllid a Thollau EM, ar gyfer y flwyddyn hyd at 2023 Ch4, fod màs net o 18.5 biliwn cilogram wedi'i fewnforio i Gymru, gostyngiad o 2.4% o'r flwyddyn flaenorol hyd at ddiwedd 2022 Ch4.³⁵

²⁸ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2023>

²⁹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2023/>

³⁰ "Dull rhif cyfan": Mae busnes yn cyfrif fel 1 ym mhob rhanbarth y mae ganddynt weithwyr.

³¹ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2023/>

³² <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

³³ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2023#datasets>

³⁴ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/regional/2023/uk-regional-trade-in-goods-statistics-fourth-quarter-2023/>

³⁵ <https://www.uktradeinfo.com/trade-data/rts-custom-table/>

Rhagolygon economi'r DU

Cyhoeddwyd cymhariaeth o ragolygon annibynnol a dderbyniwyd rhwng 1 a 15 Mawrth 2024 yn Rhagolygon Trysorlys Ei Mawrhydi ar gyfer Economi'r DU ym mis Mawrth 2024.³⁶ Y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG y DU yn 2024 oedd 0.3%, i lawr 0.1 pwynt canran o'r hyn a ragwelwyd yng nghyhoeddiad

mis Chwefror 2024. Arhosodd y rhagolwg cyfartalog ar gyfer twf CDG yn 2025 ar 1.2%, yr un ffigur â'r rhagolwg a wnaed ym mis Chwefror 2024. Mae Atodiad 2 yr adroddiad hwn yn dangos crynodeb o ragolygon CDG dethol ar gyfer y DU ar gyfer 2024 a 2025.

³⁶ <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-march-2024>

- Mae Cyllideb y DU yn ymestyn gwariant llawn i asedau ar brydles ac yn codi trothwy TAW.
- Cofrestrodd hyder busnesau bach ei seithfed darlleniad chwarterol negyddol yn olynol.
- Yr economi ddomestig oedd y prif bryder i fusnesau bach o hyd fel rhwystr i dwf.
- Mae marwolaethau busnesau yng Nghymru yn parhau i fod yn uwch na genedigaethau busnes.

Uchafbwyntiau Cyllideb y DU

Roedd llai o ffocws yng Nghyllideb y DU ym mis Mawrth ar fusnesau nag a fu yn Natganiad yr Hydref, a oedd, fel yr adroddwyd yn flaenorol, yn cynnwys y penderfyniad i wneud gwariant cyfalaf llawn yn nodwedd barhaol. Un o'r ychydig fesurau a gynlluniwyd

i gefnogi busnesau a gynhwysir yn y Gyllideb oedd ymestyn y cynllun hwn i gynnwys asedau ar brydles. Roedd mesur arall yn cynnwys codi'r trothwy TAW i £90,000. Newid pellach, a fydd yn effeithio ar yr hunan-gyflogedig, yw gostyngiad o 2c mewn CYG hunangyflogedig.

Poblogaeth fusnes yn 2023

Amcangyfrifwyd bod 246,375 o BBaCh gweithredol yng Nghymru yn 2023 ac, o'r rhain, roedd y mwyafrif helaeth, 234,615 (95.2%), yn microfusnesau a oedd yn cyflogi llai na naw o bobl.³⁷ Mae ffigurau dros dro ar gyfer 2023 yn awgrymu bod cyfanswm nifer y BBaCh yng Nghymru wedi gostwng tua 7,000 o 2022, gyda'r rhan fwyaf o'r golled hon yn y categori microfusnesau. Y tri sector BBaCh mwyaf yng Nghymru, yn seiliedig ar

nifer y mentrau, oedd: y sector cyfanwerthu, manwerthu, trafndiaeth, gwestai, bwyd a chyfathrebu; y sector gwasanaethau ariannol a busnes; a'r sector adeiladu. Mae cyfanswm nifer y mentrau yng Nghymru wedi bod yn gostwng yn gyson yn y cyfnod 2021-23. Dros y cyfnod hwn mae cyfanswm nifer y mentrau (gan gynnwys mentrau mawr) wedi gostwng o ychydig llai na 264,000 i tua 248,000.

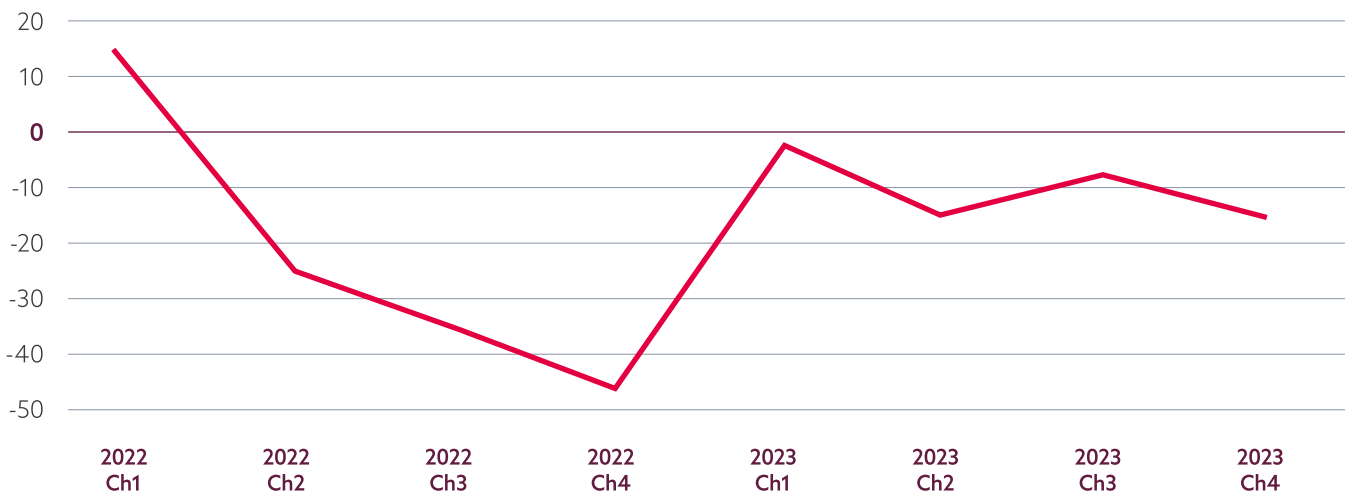
³⁷ <https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Business-Economy-and-Labour-Market/Businesses/Business-Structure/Headline-Data/enterprises-by-sizeband-area-year>

Hyder busnesau bach yn parhau i fod mewn tiriogaeth negyddol

Cofrestrodd Mynegai Busnesau Bach y DU (MBB) y Ffederasiwn Busnesau Bach (FfBB)³⁸ o hyder busnesau bach ei seithfed darlleniad chwarterol negyddol yn olynol yn 2023 Ch4 o -15.0 pwynt.³⁹ Roedd hyn yn ostyngiad yn ôl o'r -8.0 pwynt a gofnodwyd yn y chwarter blaenorol. Mae Ffigur 3.1 yn dangos tuedd MBB

yr FfBB rhwng 2022Ch1 a 2023Ch4. Canfu'r MBB fod 2 o bob 5 busnes bach wedi gweld eu referniw yn disgyn dros 2023 Ch4, tra bod 1 o bob 3 wedi nodi twf referniw. At hynny, cynyddodd cyfran y busnesau bach a oedd yn disgwyl i'w busnesau gontractio dros y 12 mis dilynol i 1 mewn 7 (i fyny o 1 mewn 8 yn ystod 2023 Ch3).

Ffigur 3.1.
Mynegai Hyder Busnesau Bach y DU, 2022 Ch1-2023Ch4

Ffynhonnell: Mynegai Busnesau Bach yr FfBB, 2023Ch4⁴⁰

Parhaodd gwahaniaethau mawr mewn hyder sectoraidd yn 2023 Ch4. Cofrestrodd y mynegai hyder busnes yn y sector gwasanaethau Llety a Bwyd -73.0 pwynt, sy'n gwaethygu'n sylweddol ers y chwarter blaenorol pan oedd yn -31.1 pwynt. Parhaodd y sector Cyfanwerthu ac Adwerthu yr ail wannaf yn 2023 Ch4 gan ostwng i -29.8 o -22.8 yn y chwarter blaenorol. Gwelodd hyder busnes mewn Gweithgynhyrchu

hefyd ostyngiad yn 2023Ch4 i -26.2 i lawr o -6.7 yn Ch3. Parhaodd y gwaith adeiladu yn weddol gyson, gan gofnodi -8.0, ar ôl cofnodi -7.7 yn Ch3 yn flaenorol. Syrthiodd gweithgareddau Proffesiynol, Gwyddonol a Thechnegol i diriogaeth negyddol, gan gofnodi -4.7 pwynt yn 2023Ch4, ar ôl cofnodi mynegai cadarnhaol o 6.9 yn Ch3 yn flaenorol.

³⁸ Mae'r Ffederasiwn Busnesau Bach yn esbonio: 'Mae'r Mynegai Busnesau Bach yn fynegai pwysol o'r ymatebion i'r cwestiwn: "O ystyried eich perfformiad busnes cyffredinol, ac anwybyddu unrhyw amrywiadau tymhorol arferol ar yr adeg hon o'r flwyddyn, sut ydych chi'n edrych ar ragolygon busnes dros y flwyddyn nesaf o'i gymharu â'r tri mis blaenorol?" Rhoddir y pwysoliad +2 i gyfran y cwmnïau a ddywedodd eu bod wedi gwella o lawer, wedi gwella ychydig +1, tua'r un peth 0, ychydig yn waeth -1, a llawer gwaeth -2; mae'r Mynegai Busnesau Bach yn deillio o gyfanswm y ffactorau hyn.'

³⁹ <https://www.fsb.org.uk/resources-page/final-quarter-of-2023-saw-small-business-confidence-lose-ground-new-report-finds.html#:~:text=Small%20business%20confidence%20lost%20ground,Q2%27s%20result%20of%20%2D14.2%20points>

⁴⁰ Mynegai Busnesau Bach FfBB, 2023Ch4 op. cit.

Yr economi ddomestig yw'r prif bryder o hyd i BBaCh

Fel gydag adroddiadau chwarterol blaenorol MBB, roedd yr economi ddomestig yn parhau i fod yn brif bryder i fusnesau bach fel rhwystr posibl i dwf, a nodwyd gan 61.8% o BBaChau yn 2023 Ch4. Galw defnyddwyr oedd y pryder nesaf a grybwyllwyd o hyd (30.7%), tra bod costau llafur (27.3%), a'r baich treth (23.2%) hefyd wedi'u nodi'n gyffredin gan BBaChau fel rhwystrau i dwf.

Adroddodd Monitor Hyder Busnes (MHB) Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr (ICAEW) ar gyfer 2023 Ch4 welliant bach yn hyder cyffredinol y busnes, sydd bellach yn +4.2, ond mae hyn yn isel (er ei fod mewn ffigurau cadarnhaol) ac yn parhau i fod yn is na'r lefelau cyn-bandemig (cyfartaledd o +7.2 rhwng 2010-19)⁴¹. Mae'r monitor yn dangos bod twf gwerthiant domestig yn parhau i arafu, sef 3.6% yn 2023Q4 yn agos at y cyfartaledd hanesyddol o 3.0%, tra bod twf cyffredinol wedi gostwng i 2.1% yn is na'r 3.0% hanesyddol. Yn ôl sector, mae Gwasanaethau Busnes wedi gostwng i -4.2% ac Ynni, Dŵr a Mwyngloddio i -2.8%, tra bod y sector Eiddo wedi sefyll ar +4.5%, yn ystod 2023Ch4. Galw cwsmeriaid yw un o'r heriau cynyddol mwyaf sylweddol y mae busnesau'n eu hwynebu'n gyffredinol, gyda 35% yn ei nodi fel pryder cynyddol, ond mae'n broblem benodol i fusnesau Adeiladu (48%) a Manwerthu a Chyfanwerthu (47%). Yn y cyfamser, gostyngodd chwyddiant

prisiau mewnbwn blynyddol i 5.1% yn 2023 Ch4. Ar draws y DU, busnesau yng Ngorllewin Canolbarth Lloegr (11.4%) a Gogledd Ddwyrain Lloegr (10.8%) oedd fwyaf hyderus, ond gwelodd busnesau yng Nghymru hyder yn disgyn i -6.7% yn 2023 Ch4, o -3.2% yn y chwarter blaenorol, gan wneud y Gymraeg busnesau oedd y lleiaf hyderus o bell ffordd o unrhyw ranbarth (Swydd Efrog a Humber oedd yr unig ranbarth arall i brofi hyder busnes negyddol yn 2023 Ch4 ar -0.4%).

Adroddodd Monitor Cyllid BBaCh 2023 Ch4⁴² fod 30% o'r holl BBaChau a ymatebodd yn y DU (ac eithrio busnesau yn dechrau o'r newydd) wedi profi twf dros y 12 mis blaenorol. Wedi'u torri i lawr yn ôl maint BBaCh, profodd 49% o fusnesau sy'n cyflogi 50-249 o weithwyr, 47% o'r rhai sy'n cyflogi 10-49, 35% yn cyflogi 1-9, a 28% o'r rhai heb unrhyw weithwyr, dwf yn y 12 mis diwethaf. Nodwyd yr hinsawdd economaidd bresennol hefyd fel y rhwystr allweddol i dwf BBaCh yn yr arolwg hwn (32%), sef cynnydd bychan ers dechrau 2023 (pan oedd yn 30%). Roedd ansicrwydd gwleidyddol (23%) a llif arian neu broblemau gyda thaliadau hwyr (16%) hefyd yn bryderon allweddol a godwyd gan ymatebwyr BBaChau i'r arolwg hwn. Fel yr adroddwyd yn flaenorol, dywedodd 40% o ymatebwyr BBaCh eu bod wedi cael eu 'effeithio'n sylweddol' a 35% ychwanegol 'wedi cael rhywfaint o effaith' gan gostau cynyddol yn ystod y 3 mis hyd at Hydref 2023.

⁴¹ ICAEW explains: 'the survey results are based on 1,000 telephone interviews among ICAEW Chartered Accountants covering a range of UK sectors, regions and company sizes, ensuring a representative picture of the UK economy'. <https://www.icaew.com/technical/economy/business-confidence-monitor/business-confidence-monitor-national>

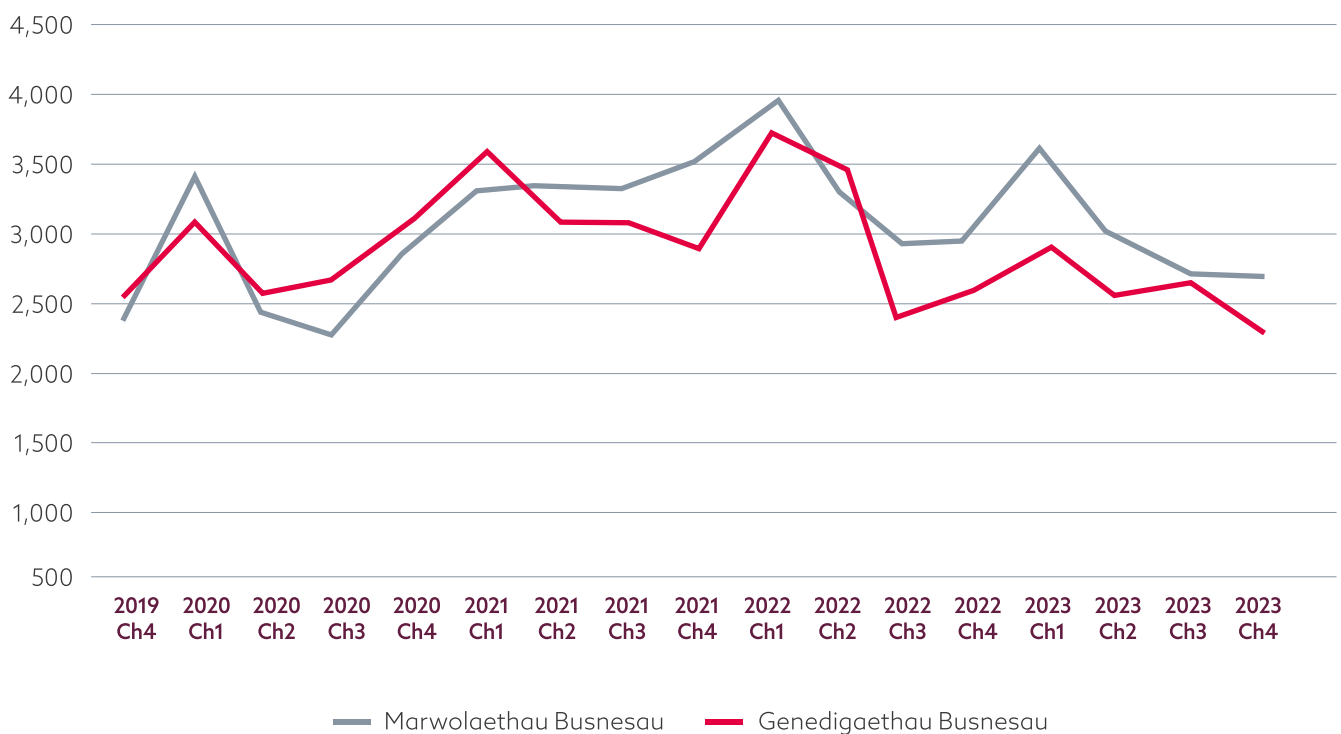
⁴² <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2024/01/SME-Monthly-charts-Nov-2023-Final.pdf>

Mae marwolaethau busnes yn parhau i fod yn fwy na nifer y genedigaethau busnes

Adroddodd y SYG gyfanswm amcangyfrifedig o 71,795 o enedigaethau busnes yn y DU yn ystod 2023 Ch4; roedd hyn yn gynydd o 2.6% ar 2022 Ch4.⁴³ Dywedodd y SYG hefyd fod nifer y marwolaethau busnes yn y DU yn 2023 Ch4 yn 75,025, a oedd 9.8% yn is na'r un chwarter yn y flwyddyn flaenorol. Yn 2023Ch4, felly, roedd nifer y marwolaethau busnes yn uwch na genedigaethau busnes ledled y DU. Mae Ffigur 3.2 yn dangos yr amrywiad mewn

genedigaethau a marwolaethau busnes chwarterol yng Nghymru dros yr 17 chwarter diwethaf.⁴⁴ Nifer y genedigaethau busnes yng Nghymru yn 2023 Ch4 oedd 2,325, tra bod nifer y marwolaethau busnes yng Nghymru yn ystod yr un cyfnod yn 2,705. Mae nifer y marwolaethau yng Nghymru, felly, yn parhau i fod yn fwy na genedigaethau busnes fel y mae wedi'i wneud ers 2021 Ch2, ac mae'r bwlch wedi cynyddu'n amlwg ers y chwarter blaenorol.

Ffigur 3.2.
Demograffeg Busnes Chwarterol yng Nghymru, 2019 Ch4 - 2023 Ch4

Ffynhonnell: Demograffeg Busnes SYG, Ystadegau Arbrofol Chwarterol, DU⁴⁵

⁴³ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/bulletins/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticsuk/octobertodecember2023>

⁴⁴ <https://www.ons.gov.uk/businessindustryandtrade/business/activitysizeandlocation/datasets/businessdemographyquarterlyexperimentalstatisticslowlevelgeographicbreakdownuk>

⁴⁵ SYG, gweler y troednodyn blaenorol.

Arolwg o effeithiau ac amodau busnes

Adroddodd yr Arolwg o Effeithiau ac Amodau Busnes (a adwaenir fel BICS) y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer 1 i 31 Ionawr 2024 (Ton 102)⁴⁶ fod 28.4% o fusnesau Cymru a arolygwyd wedi profi cynnydd mewn gwerthiant o gymharu â'r mis blaenorol a 25.5% wedi nodi gostyngiad o gymharu â'r mis blaenorol. Roedd tua 39.5% o fusnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl i werthiant gynyddu ym mis Mawrth 2024 yn erbyn cyfartaledd y DU o 36.1%. Mae'r BICS hefyd yn datgelu bod 11.2% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru, yn ystod mis Ionawr, wedi dweud bod prisiau'r nwyddau a'r gwasanaethau a werthwyd gan eu busnesau wedi cynyddu o gymharu â'r mis blaenorol, a dywedodd 18.5% o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru fod y prisiau roedden nhw wedi talu am nwyddau a gwasanaethau

wedi cynyddu ers y mis blaenorol. Dywedodd tua 23% o gwmnïau Cymreig eu bod yn disgwyl i'w cyflogaeth gynyddu ym mis Mawrth 2024 (DU 19%), a dim ond 5.5% a gredai eu bod mewn perygl cymedrol o ansolfedd (DU 6.6%).

O gymharu â'r un cyfnod yn 2023 roedd tua 29.3% o fusnesau Cymru yn credu bod eu perfformiad wedi cynyddu (DU 25.4%) a gyda 20.9% yn credu ei fod wedi gostwng (DU 20.1%). O ran disgwyliadau ar gyfer 2024, roedd 43.8% o fusnesau Cymru yn disgwyl y byddai eu perfformiad yn cynyddu yn y flwyddyn i ddod (DU 39.1%). Roedd cyfran uwch o'r busnesau a arolygwyd yng Nghymru yn disgwyl cynnydd mewn perfformiad o gymharu â rhannau eraill o'r DU ac eithrio De-orllewin a Gogledd-ddwyrain Lloegr.

Ansolfedd busnes

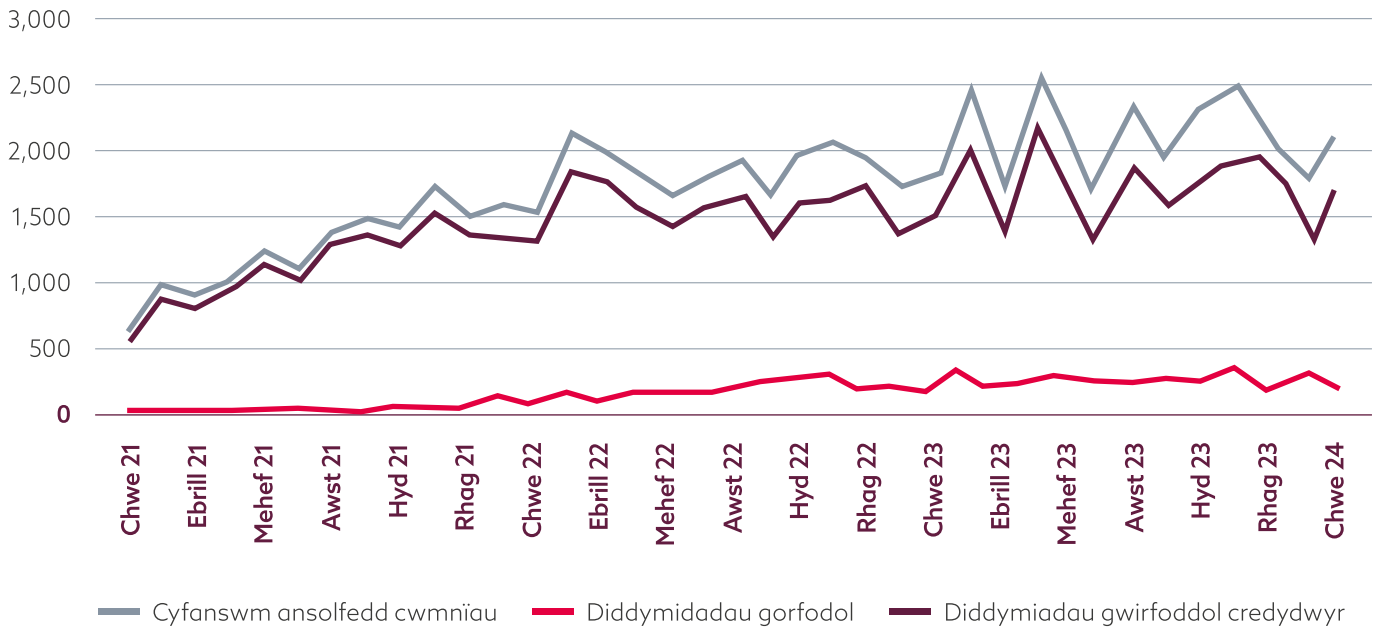
Mae Ffigur 3.3 yn dangos y duedd o ansolfedd cwmnïau cofrestredig yng Nghymru a Lloegr rhwng mis Chwefror 2021 a mis Chwefror 2024. Amrywiodd nifer yr ansolfedd yn sylweddol drwy gydol 2023 ac mae wedi parhau i wneud hynny ar ddechrau 2024. Cyfanswm ansolfedd

misol Chwefror 2024 oedd 2,102. Mae'r gyfradd gyffredinol hon wedi parhau i gael ei hysgogi'n bennaf gan ddatodiad gwirfoddol credydwy, sef 1,707 ym mis Chwefror 2024, tra bod nifer y datodiad gorfodol yn 217 yn ystod yr un mis.

⁴⁶ <https://www.ons.gov.uk/economy/economicoutputandproductivity/output/datasets/businessinsightsandimpactontheukeconomy>

Ffigur 3.3.

Ansolfedd Cwmniau Cofrestredig Misol, Cymru a Lloegr, Chwefror 2021 – Chwefror 2024

Ffynhonnell: Ystadegau Misol Ansolfedd Llywodraeth y DU⁴⁷

Fel y nodwyd mewn adroddiadau chwarterol blaenorol, gall dyfarniadau'r Llys Sirol ar gyfer dyled helpu'n rhannol i ragweld ansolfedd yn y dyfodol pan gânt eu cymryd fel rhan o duedd ehangach. O'u cymharu â 2022 Ch4, roedd dyfarniadau Llys Sirol i fyny 11% i 402,000 yn 2023 Ch4, ac roedd 83% o'r rhain yn seiliedig ar hawliadau arian (cynnydd o 13%). Roedd

hawliadau arian gwerth hyd at £500 i fyny 12% yn ystod 2023 Ch4 o gymharu â'r chwarter blaenorol, tra bod hawliadau rhwng £1,000 a £3,000 wedi cynyddu 15%. Yn gyffredinol, o'u cymharu â 2019 Ch4 (y llinell sylfaen cyn-covid), roedd hawliadau Llys Sirol i lawr 16% yn ystod 2023 Ch4.

Tai ac eiddo masnachol

Mae elfen allweddol o weithgarwch Banc Datblygu yn cysylltu â buddsoddi mewn eiddo (gweler adran 5), ac mae'r adroddiad chwarterol

hwn eto'n amlgu rhywfaint o ddata diweddar sy'n ymwneud â ffactorau sy'n effeithio ar y galw am gyllid i gefnogi buddsoddiadau eiddo.

⁴⁷ <https://www.gov.uk/government/collections/monthly-insolvency-statistics>

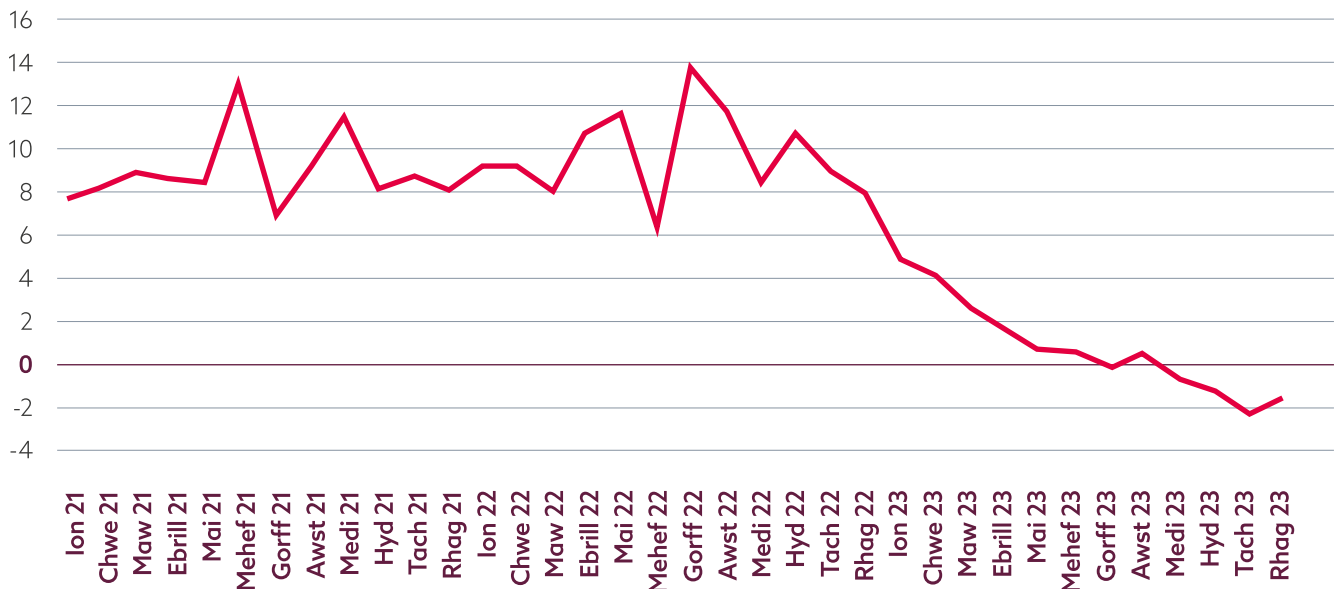
Gostyngodd prisiau tai yn y DU yn y flwyddyn hyd at Rhagfyr 2023

Mae data diweddaraf y Swyddfa Ystadegau Gwladol, sy'n casglu pryniannau arian parod a rhai sy'n seiliedig ar forgeisi, yn dangos bod prisiau tai yn y DU wedi gostwng 1.4% yn y 12 mis hyd at Rhagfyr 2023.⁴⁸ Pris tai cyfartalog y DU ym mis Rhagfyr 2023 oedd £285,000, a oedd £4,000 yn is na 12 mis yn flaenorol.

Pris tŷ cyfartalog yng Nghymru ym mis Rhagfyr 2023 oedd £214,000, sy'n cynrychioli gostyngiad o 2.5% o fis Rhagfyr 2022. Mae data mwy diweddar, gan fenthyciwr Halifax, wedi nodi bod prisiau tai cyfartalog y DU wedi gostwng 1 y cant ym mis Mawrth o fis Chwefror, eu cwmp cyntaf ar ôl pum codiad misol yn olynol.⁴⁹

Ffigur 3.4

Mynegai Prisiau Tai SYG, Newid Canrannol Blynnyddol, Ionawr 2021 – Rhagfyr 2023

Ffynhonnell: Mynegai Prisiau Tai SYG⁵⁰

⁴⁸ <https://www.ons.gov.uk/economy/inflationandpriceindices/bulletins/housepriceindex/december2023>

⁴⁹ Financial Times (05.04.24) UK average house prices fall for first time in six months, says Halifax. <https://www.ft.com/content/83aa6474-6362-4bbb-b920-64ef01ab643f#post-f7d8b866-7722-4fe6-8951-a04428f5bbd1>

⁵⁰ ONS (Hydref 2023) Ibid.

Gyda Banc Lloegr yn fwyfwy annhebygol o dorri'r gyfradd feincnodi cyn gynted ag y credwyd yn flaenorol, dywedwyd ym mis Chwefror bod sawl benthyciwr yn y DU wedi cyhoeddi codiadau cyfradd morgais. Er bod y gyfradd bum mlynedd gyfartalog wedi cyffwrdd ag isafbwynt o 5.18% ar ddiwedd mis Ionawr, mae wedi codi ychydig

ers hynny.⁵¹ Fel yr adroddwyd yn flaenorol, roedd cyfanswm nifer y trafodion yn ystod 2023 tua 10% yn is na'r lefelau cyn-bandemig, tra bod y rhai a oedd yn ymwneud â morgais tua 20% yn is⁵², a bydd angen i 1.6 miliwn arall o berchnogion tai ailforgeisio yn ystod 2024 pan fydd eu cyfnod penodol presennol. cyfraddau yn dod i ben.⁵³

Arafiad mewn buddsoddiad tai yn y DU yn ystod 2023

Mae Banc Lloegr wedi adrodd bod buddsoddiad tai wedi gostwng 1.4% yn 2023 Ch3, gan barhau â'r duedd ar gyfer cwmpiadau olynol ers canol 2022, a chyfrannu at ostyngiad cyffredinol disgwylidig o 5.75% yn ystod 2023. Roedd y gostyngiad yn 2023 Ch3 yn bennaf wedi'i ysgogi gan gwmp mewn anheddau newydd. Mae gwariant ar wella cartrefi wedi bod yn wydn yn y chwarteri diwethaf.⁵⁴ Cofrestrodd mynegai rheolwyr prynu adeiladu S&P Global/CIPS UK 49.7 mewn gweithgarwch adeiladu cyffredinol ym mis Chwefror 2024, i fyny o 48.8 ym mis

Ionawr 2024, y darlenniad uchaf ers mis Awst 2023. Cododd segment adeiladu tai y mynegai i 49.8 ym mis Chwefror, i fyny o 44.2 ym mis Ionawr, ond roedd adeiladu masnachol yn parhau i fod yn dawel.⁵⁵ Serch hynny, fel yr adroddwyd yn flaenorol, disgwylir yn gyffredinol y bydd 2024 yn dod â sefydlogi ac adferiad mewn adeiladu tai yn y DU, nid yw'n ymddangos bod y sector yn disgwyl gwelliant sylweddol yn ystod y flwyddyn i ddod, a bod unrhyw adferiad yn debygol o fod yn araf.⁵⁶

Gostyngodd gwerth eiddo masnachol y DU yn 2023

Fel yr adroddwyd yn yr adroddiad chwarterol blaenorol, bu gostyngiad sylweddol yng ngwerth eiddo masnachol yn ystod 2023. Fel yn y farchnad breswyl, mae llawer o berchnogion eiddo masnachol ar hyn o bryd yn wynebu costau dyled uwch ac yn cael eu gorfodi i werthu, ac mae rhai buddsoddwyr cryfach yn caffael tra bod y farchnad yn profi y fath isafbwyntiau⁵⁷. Yn gyffredinol, roedd adbryniadau o gronfeydd eiddo'r DU dros 2023 yn uchel a gadawodd tua £1.4 biliwn y farchnad yn ystod y cyfnod hwn⁵⁸.

Er bod rhai landlordiaid eiddo masnachol yn disgwyl i fuddsoddiad eiddo masnachol wella yn ystod 2024⁵⁹, mae'r farchnad ar gyfer swyddfeydd mawr a chanolfannau siopa yn parhau i gael ei heffeithio'n wael. Mae'r duedd ôl-bandemig barhaus ar gyfer gweithio o gartref hefyd wedi lleihau'r galw am eiddo masnachol, ac mae cyfraddau gwacter mewn dinasoedd mawr yn Ewrop bellach rhwng 10-20%⁶⁰. Felly, mae gwelliant cyffredinol sylweddol yn 2024 yn parhau i ymddangos yn annhebygol.⁶¹

⁵¹ Financial Times (22.02.24) UK mortgage rates tick up as race towards cheaper deals eases. <https://www.ft.com/content/a538f364-ac7f-46fb-bc13-f658c8ba0c4a>

⁵² Nationwide (Rhagfyr 2023) <https://www.nationwidehousepriceindex.co.uk/reports/house-prices-fall-1-8-percent-over-the-course-of-2023>

⁵³ <https://www.ukfinance.org.uk/news-and-insight/blog/2024-choosing-right-product-transfer>

⁵⁴ Banc Lloegr (Chwefror 2024) Adroddiad Polisi Ariannol <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy-report/2024/february-2024>

⁵⁵ S&P Global UK Construction PMI (Mawrth 2024) <https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/1604f755a8aa4888ae4b084caa5e883e>

⁵⁶ Financial Times (28.02.24) 'Taylor Wimpey warns housebuilding output will not recover until 2025'. <https://www.ft.com/content/3c6548ae-8a81-423a-ab6a-2da4024b312d#post-ab415e79-ef20-4814-acaa-06f11b05a83e>

⁵⁷ Financial Times (28.02.24) 'UK landlords hunt for deals in real estate slump'. <https://www.ft.com/content/825b5aac-ff47-4011-b5d6-1df7fa135da2>

⁵⁸ Financial Times (27.10.23) 'How investors lost their love for UK property funds'. <https://www.ft.com/content/99b8f61a-ae45-4961-8513-83fd3e6ee967>

⁵⁹ Financial Times (14.11.23) 'Landsec predicts buying opportunities in commercial property'. <https://www.ft.com/content/c82d0149-67d7-442f-891d-abf64e1ecc21>

⁶⁰ Financial Times (12.01.24) 'Refinancing challenges loom for Europe's commercial real estate'. <https://www.ft.com/content/b798f80e-5d9d-4577-a234-dc3e98fe0b23>

⁶¹ Financial Times (27.10.23) Op. cit.

- Cynyddodd cyfran y BBaChau yn y DU sy'n defnyddio cyllid allanol ychydig yn 2023 Ch4.
- Roedd y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh ym mis Chwefror 2024 yn uwch na'r 12 mis blaenorol.
- Gostyngiad parhaus mewn benthycia i BBaChau Cymru.

Cyflenwad a galw am fenthycia busnes

Mae Arolwg Cyflwr Credyd chwarterol Banc Lloegr o fenthycwyr banciau a chymdeithasau adeiladu yn archwilio tueddiadau a datblygiadau yn amodau credyd y DU. Mae'r arolwg yn ymdrin â benthycia i gartrefi a benthycia i gorfforaethau anariannol, busnesau bach, a chwmnïau ariannol nad ydynt yn fanc. Gofynnodd arolwg Ch1 2024 i fenthycwyr adrodd ar eu newidiadau canfyddedig yn ochrau cyflenwad a galw amodau credyd ar gyfer y tri mis hyd at ddiwedd mis Chwefror 2024, o gymharu â'r tri mis hyd at fis Tachwedd 2023, ac yna disgwylid newidiadau hyd at fis Mai 2024.⁶²

Dywedodd benthycwyr fod argaeledd credyd (a ddiffinnir fel parodrwydd a gallu i gyflenwi credyd) i'r sector corfforaethol wedi aros yr un fath yn 2024 Ch1 (ar ôl cynyddu ychydig yn flaenorol yn 2023 Ch4). Fel yn y chwarter blaenorol, cynyddodd argaeledd credyd ar gyfer busnesau bach, arhosodd yn ddigifnewid ar gyfer busnesau canolig, a chynyddodd ychydig ar

gyfer busnesau mawr. Roedd disgwyl i argaeledd cyffredinol gynyddu ychydig yn 2024 Ch2. Yn y cyfamser, dywedodd benthycwyr nad oedd y galw gan fusnesau bach wedi newid, a bod y galw gan fusnesau canolig a mawr wedi cynyddu ychydig. Wrth edrych ymlaen, roedd disgwyl i'r galw am fenthycia busnesau bach, canolig a mawr aros yn ddigifnewid yn 2024 Ch2.

Dywedodd benthycwyr hefyd fod cyfraddau diffygdlu ar fenthyciadau i gwmnïau bach a chanolig wedi cynyddu ychydig yn 2024 Ch1 ac nad oeddent wedi newid ar gyfer busnesau mawr. Gan edrych ymlaen at 2024Ch2, roedd disgwyl i gyfraddau rhagosodedig gynyddu ychydig ar gyfer busnesau bach, cynyddu ar gyfer busnesau canolig eu maint, ac aros yn ddigifnewid ar gyfer busnesau mawr. Nid oedd y colledion mewn achos o ddiffygdlu wedi newid ar gyfer busnesau o bob maint yn 2024 Ch1.

Cynnydd bach yng nghyfran BBaCh y DU sy'n defnyddio cyllid allanol

Mae'r Monitor Cyllid BBaChau⁶³ wedi nodi'n flaenorol bod 50% o BBaChau y DU wedi defnyddio cyllid allanol yn ystod 2023 Ch3, a oedd yn cynrychioli cynnydd o'i gymharu â dechrau 2023, pan oedd yn 41%.

Mae adroddiad treigl misol diweddaraf y Monitor Cyllid⁶⁴, sy'n cwmpasu'r ddau fis hyd at fis Tachwedd 2023, yn nodi bod cynnydd bach yn ystod y cyfnod hwn yng nghanran y BBaChau sy'n defnyddio cyllid allanol i 51%.

⁶² <https://www.bankofengland.co.uk/credit-conditions-survey/2024/2024-q1>

⁶³ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2023/11/SME-Monthly-Charts-Sept-2023.pdf>

⁶⁴ <https://www.bva-bdrc.com/wp-content/uploads/2024/01/SME-Monthly-charts-Nov-2023-Final.pdf>

Mae'r tueddiadau ar i fyny yn ystod 2023 yn y defnydd o gardiau credyd fel y math o gyllid a ddefnyddir fwyaf wedi sefydlogi, heb newid yn ystod Hydref a Thachwedd 2023 o 2023 Ch3, gydag 20% o BBaChau yn defnyddio'r math hwn o gredyd. Gostyngodd canran y BBaChau a ddefnyddiodd orddrafftiau o 17% i 14% ers 2023 Ch3 i Dachwedd 2023. Tra, dros yr un cyfnod, cynyddodd y defnydd o

fenthyciadau/morgeisi banc ychydig i 11%, arhosodd prydesu/prynu uwch yn ddigyfnewid ar 11%. Arhosodd grantiau hefyd yn sefydlog ar 4%. Arhosodd canran y BBaCh a oedd yn chwistrellu arian personol i'w busnes yn ddigyfnewid ym mis Tachwedd 2023 ar 36%, ac roedd 22% o'r busnesau hyn yn credu nad oedd ganddynt unrhyw ddewis i wneud hynny.

Mae'r gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh yn uwch na'r 12 mis blaenorol

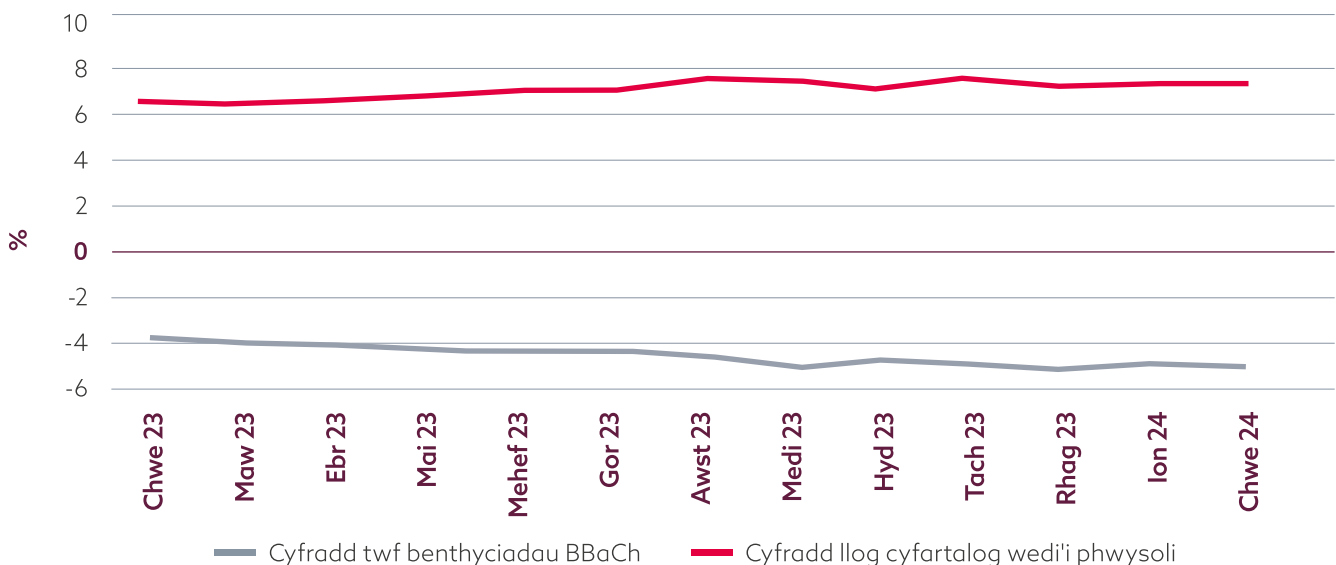
Dengys Ffigur 4.1 gyfradd twf misol benthyciadau BBaCh a'r gyfradd llog wedi'i phwysoli yn seiliedig ar ddata Banc Lloegr.⁶⁵ Roedd cyfradd twf benthyciadau BBaCh yn -4.9% ym mis Chwefror 2024 gan barhau â'r duedd ar gyfer gostyngiadau mewn benthyciadau i BBaChau dros y 12 mis diwethaf (yn ogystal â thros y tymor hwy o fis Medi 2021).

Yn y cyfamser, y gyfradd llog gyfartalog ar fenthyciadau BBaCh ym mis Chwefror 2024 oedd 7.55%, 1.12% yn uwch na 12 mis ynghynt, ac yn sylweddol uwch na 2.65% ym mis Hydref 2021.

Mae rhywfaint o obaith y bydd cyfraddau llog busnesau yn gostwng yn ystod 2024 yn unol â chwyddiant is a disgwyliadau cyfradd Banc.

Ffigur 4.1.

Cyfradd Twf Benthyciadau BBaCh a Chyfradd Llog ar Fenthyciadau BBaCh (%), Chwefror 2023 - Chwefror 2024

Ffynhonnell: Banc Lloegr⁶⁶

⁶⁵ Cyfartaledd misol cyfradd llog sterling bwysoli ar gyfartaledd banciau preswyl y DU - benthyciadau eraill, cyfradd gyfnewidiol sy'n gysylltiedig â Chyfradd Banc (<3mth reset) i fentrau bach a chanolig (yn y cant) heb ei haddasu'n dymhorol. Cyfres Banc Lloegr CFMZ6HQ <https://edu.bankofengland.co.uk/boeapps/database/fromshowcolumns.asp?Travel=NlxAZxSUx&FromSeries=1&ToSeries=50&DAT=RNG&FD=1&FM=Jan&FY=2010&TD=11&TM=May&TY=2025&FNY=Y&CSVF=TT&html.x=66&html.y=26&SeriesCodes=CFMZ6LD&UsingCodes=Y&Filter=N&title=CFMZ6LD&VPD=Y>

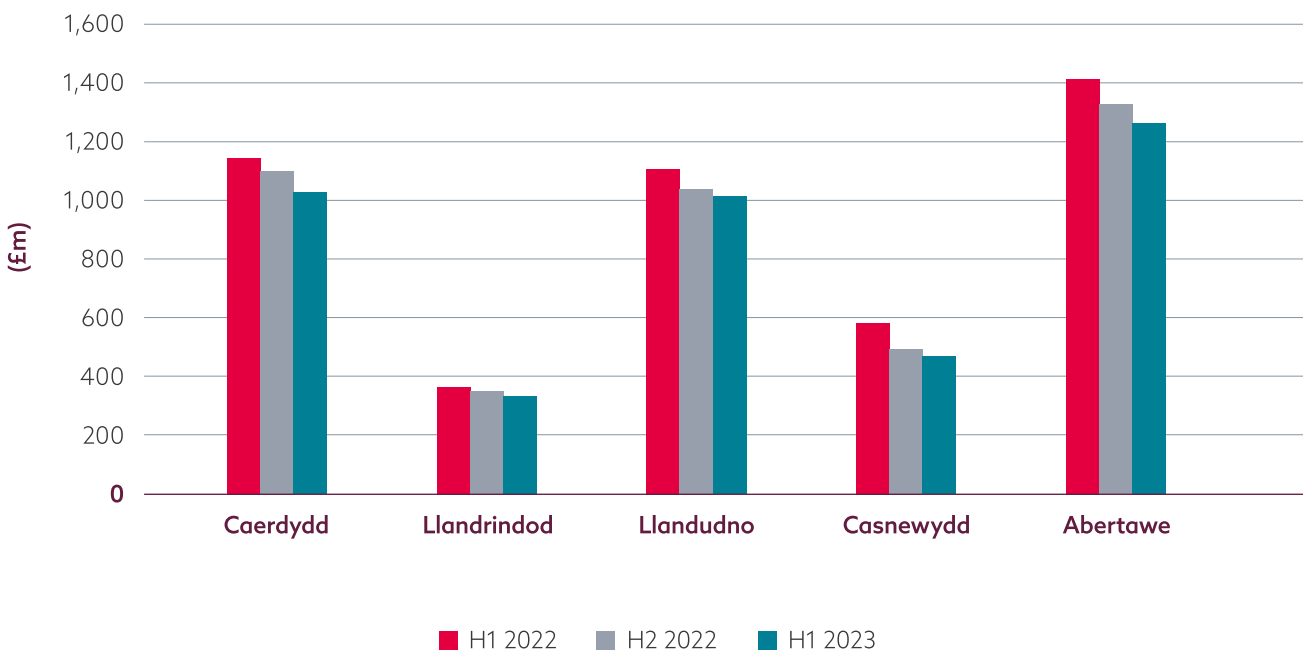
⁶⁶ Banc Lloegr Money and Credit, mis Medi 2023 <https://www.bankofengland.co.uk/statistics/money-and-credit/2023/september-2023>

Gostyngiad parhaus mewn benthyca i BBaChau Cymru

Mae'r benthyciadau diweddaraf i BBaCh gan Gyllid y DU o fewn data codau post y DU ar gyfer 2023 H1⁶⁵. Mae'r data hwn yn dangos gostyngiad parhaus mewn benthyca i BBaChau Cymru yn ystod hanner cyntaf 2023, gyda'r swm benthyca cyffredinol yn gostwng o £4.56bn yn 2022 H1

i £4.11bn yn 2023 H1. Mae Ffigur 4.2 yn dangos y gostyngiad mewn benthyca i BBaChau fesul ardal cod post yng Nghymru dros y cyfnod hwn. Ledled Cymru, ardal cod post Abertawe a gafodd y mwyaf o fenthyca BBaCh yn 2023 H1 (£1.26bn), ac yna Caerdydd a Llandudno.

Ffigur 4.2.
Benthyca BBaCh, Ardal Cod Post Cymru (£m)

Ffynhonnell: Data Benthyca Cod Post Cyllid y DU, BBaChau⁶⁸

⁶⁷ UK Finance, Benthyca BBaCh o fewn Codau Post DU, H1 2023 <https://www.ukfinance.org.uk/data-and-research/data/sme-lending-within-uk-postcodes>

⁶⁸ Cyllid DU UK Finance ibid.

Buddsoddiadau ecwiti

Mae buddsoddiadau ecwiti mewn busnesau yn tueddu i ddeillio o amrywiaeth o ffynonellau. Mae'r rhain yn cynnwys cronfeydd cyfalaf menter, angylion busnes, cyllidwyr torfol, buddsoddwyr corfforaethol, a chronfeydd y Llywodraeth. Gall mentrau o'r fath ddigwydd ar wahanol gamau o ddatblygiad busnes.⁶⁹ Fel yr adroddwyd yn yr adroddiad chwarterol blaenorol, Banc Busnes Prydain/Beauhurst diweddaraf a gyhoeddwyd Canfu Traciwr Ecwiti Busnesau Bach⁷⁰ ar draws y DU fod y gostyngiad mewn cyllid ecwiti BBaCh a brofwyd yn ystod ail hanner 2022 yn parhau i mewn i 2023. Er bod Cymru wedi gweld y cynnydd canrannol uchaf yn nifer y bargeinion a gyhoeddwyd rhwng 2021 a 2022, gyda chynnydd o 19% (70 bargein), gostyngodd cyfanswm gwerth y bargeinion hynny 10% i £82m.

Mae data mwy diweddar⁷¹ yn dangos, yn ystod 2023, fod y mwyafrif helaeth o godi arian yn y DU yn parhau i gael eu gwneud yn Llundain, a oedd yn cyfrif am tua 48% (1040 o gytundebau) o fargeinion y DU. Roedd y gyfran fwyaf nesaf o fargeinion yn Ne Ddwyrain Lloegr ar 9% (198 o gytundebau), a Dwyrain Lloegr 6.7% (146). Yn y cyfamser, roedd Cymru yn cyfrif am 2.9% (64 bargein) yn ystod 2023, gostyngiad bach ers 2022. Yn gyffredinol, roedd nifer y bargeinion a gyhoeddwyd ledled y DU yn ystod 2023 i lawr 25% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol (o 2,917 yn 2022 i 2,179 yn 2023), ac roedd y cyfanswm a godwyd wedi gostwng tua hanner (o £20.6bn yn 2022 i £12bn yn 2023).

Cynnydd bach yng nghyfran y BBaChau yng Nghymru yn y categori statws credyd Gofalus

Chwiliwyd cronfa ddata Bureau van Dijk FAME o ddata Tŷ'r Cwmnïau ym mis Ebrill 2024 i geisio tystiolaeth o gyfran y BBaChau Cymreig a oedd yn perthyn i wahanol gategoriâu risg credyd. Arweiniodd chwiliad Ebrill 2024 at 93,611 o BBaCh â statws credyd hysbys (cynnydd o 2.8% yn nifer y cwmnïau â statws credyd ers chwiliad Rhagfyr 2023). Mae'n bwysig cydnabod efallai nad yw'r ffynhonnell hon yn nodi cwmnïau lleiaf Cymru. Mae Ffigur 4.3 yn datgelu, o'r cyfanswm hwn, yr amcangyfrifwyd bod 5.3% o BBaChau yng Nghymru yn y categori

statws credyd risg uchaf, ychydig i lawr o tua 5.4% ym mis Rhagfyr 2023. Roedd y categori Gofalus yn cynnwys 49,150 o BBaChau neu 52.5% o'r cyfanswm, ychydig i lawr o'r 51.9% o'r cyfanswm ym mis Rhagfyr 2023. Yn gyffredinol, mae'r cyfrannau hyn yn eithaf araf i newid a gyda diweddariadau i statws credyd yn dod ar adegau gwahanol yn ôl pan fydd data newydd yn cael ei lanlwytho ar gronfa ddata FAME. Fodd bynnag, mae'r cynnydd yng nghyfran y mentrau yn y categori Gofalus yn peri peth pryder.

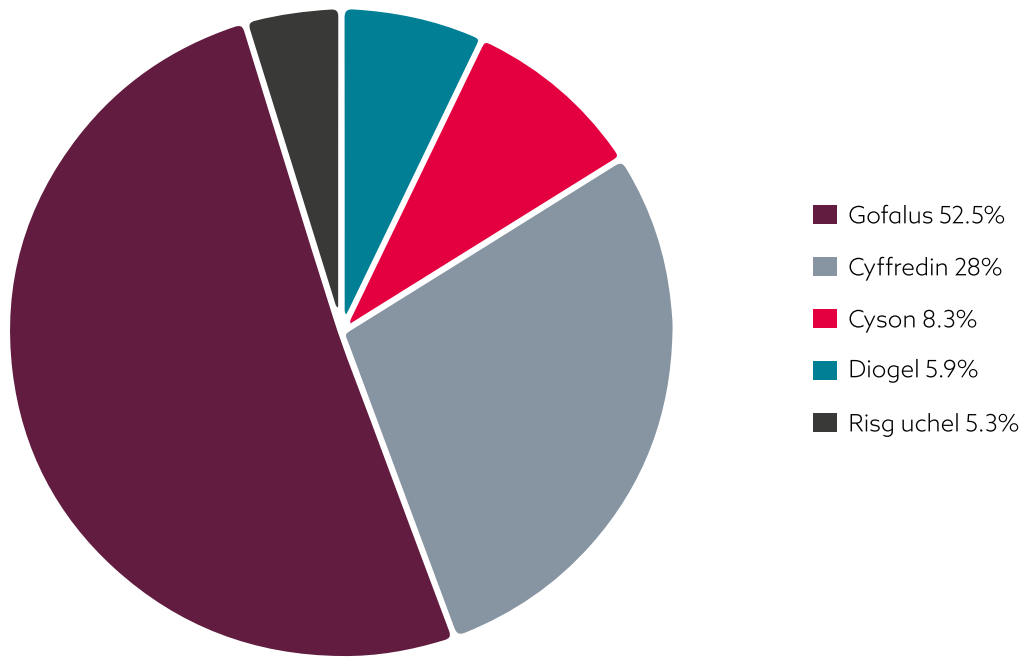
⁶⁹ https://developmentbank.wales/sites/default/files/2019-04/Equity%20Clusters%20Report_final.pdf

⁷⁰ Banc Busnes Prydain/Beauhurst (2023). Traciwr Ecwiti Busnesau Bach. <https://www.british-business-bank.co.uk/small-business-equity-tracker-2023/>

⁷¹ Beauhurst (2024) The Deal 2023. https://www.beauhurst.com/wp-content/uploads/2024/02/Beauhurst-The-Deal-FY-2023.pdf?utm_campaign=The%20Deal%202023&utm_medium=email&_hsmi=295209125&_hsenc=p2ANqtz--494TADOUzk4rYjYbYLCMDsIbkmcrzd4KaimUYPbjlWsy_-Qmop5uvl14IA-TDcMWSMEQr7NzeagtdLcaHbZFBpRl8yHw&utm_content=295209125&utm_source=hs_automation

Ffigur 4.3

Canrannau BBaChau Cymru mewn categorïau risg credyd gwahanol, Ebrill 2024

Ffynhonnell: Cronfa Ddata FAME

- Yn 2023/24 Ch3 cwblhaodd Banc Datblygu Cymru 123 o fuddsoddiadau gyda chyfanswm gwerth o ychydig dros £48m. Roedd y buddsoddiadau hyn yn gysylltiedig â 1,371 o swyddi newydd ac wedi'u diogelu.
- Roedd ychydig llai na 58% o werth y buddsoddiad yn 2023/24 Ch3 yn y canolbarth a'r de-orllewin, gyda thua 22% o werth y buddsoddiad yn y gogledd ac 20% yn y de-ddwyrain.
- Gyda'i gilydd, sicrhaodd y sector llety a gwasanaeth bwyd a'r sector adeiladu tua 60% o gronfeydd buddsoddi Banc Datblygu Cymru yn 2023/24 Ch3.
- Roedd y nifer uchaf o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24Ch2 yn y sector llety a gwasanaethau bwyd.

Cwblhaodd y Banc Datblygu 123 o fuddsoddiadau yn 2023/24 Ch3, gan gefnogi 1,371 o swyddi

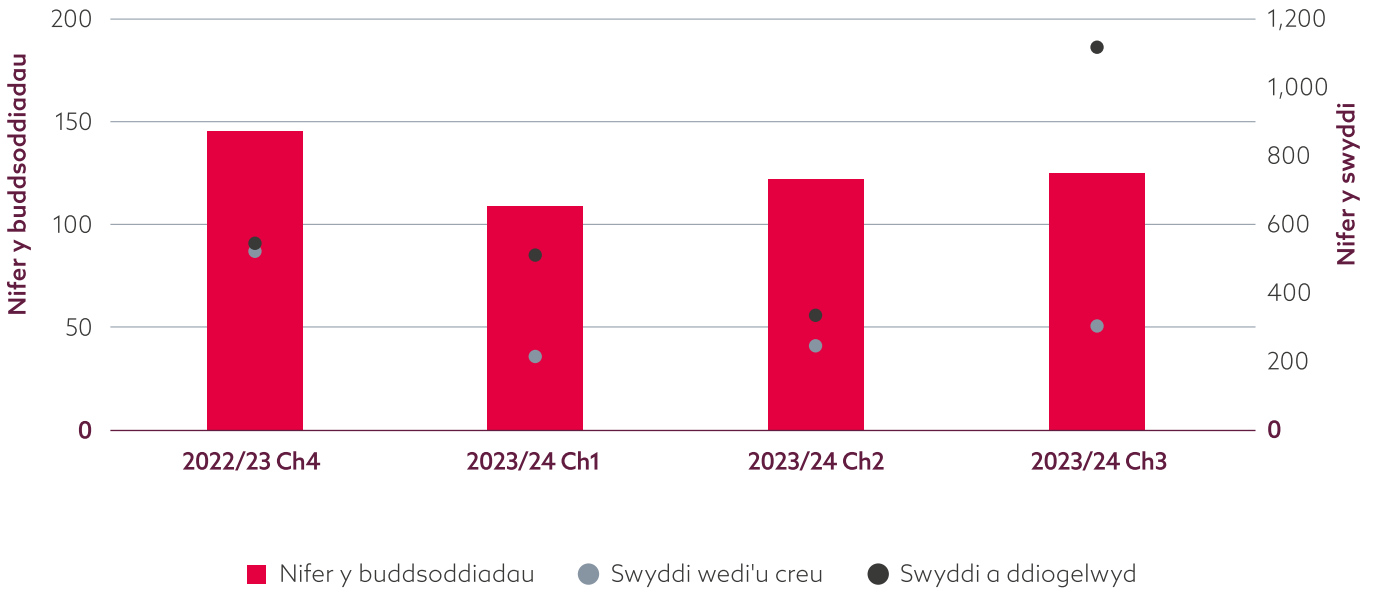
Mae Ffigur 5.1 yn dangos bod nifer y buddsoddiadau a wnaed gan Fanc Datblygu Cymru yn nhrydydd chwarter 2023/24 wedi aros yn sefydlog ar 123 o fuddsoddiadau o gymharu â'r chwarter blaenorol. Nid oedd nifer y buddsoddiadau yn 2023/24 Ch3 ond ychydig yn is na nifer y buddsoddiadau a wnaed yn nhrydydd chwarter 2022/23 (128 o fuddsoddiadau). Mae nifer y swyddi newydd a grëwyd gan fuddsoddiadau'r Banc Datblygu yn 2023/24Ch3 (bron i 290 o swyddi) yn uwch na'r nifer ar gyfer y ddau chwarter blaenorol (y ddau tua 210 o swyddi). Fodd bynnag, mae nifer y swyddi a ddiogelwyd yn 2023/24Ch3 yn sylweddol uwch na'r rhai a ddiogelwyd yn y chwarteri blaenorol a ddangosir yn ffigur

5.1, gyda nifer y swyddi a ddiogelwyd yn 2023/24Ch3 dros ddwywaith yn uwch na'r rhai a ddiogelwyd yn 2022/23Ch4, a throsodd tair gwaith yn uwch na'r rhai a ddiogelwyd yn 2023/24Ch2. At ei gilydd, cefnogwyd 1,371 o swyddi (newydd a rhai a ddiogelwyd) gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yn 2023/24 Ch3 o gymharu ag ychydig dros 560 o swyddi a grëwyd neu a ddiogelwyd yn y chwarter blaenorol.

Mae angen gofal wrth ddehongli data buddsoddi chwarterol a all fod yn gyfnewidiol. Bydd yr adroddiad blynyddol, a gyhoeddir yn ddiweddarach eleni, yn rhoi persbectif blynyddol hanesyddol ar dueddiadau buddsoddi Banc Datblygu.

Ffigur 5.1.

Buddsoddiadau a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd, 2022/23 Ch4 - 2023/24 Ch3

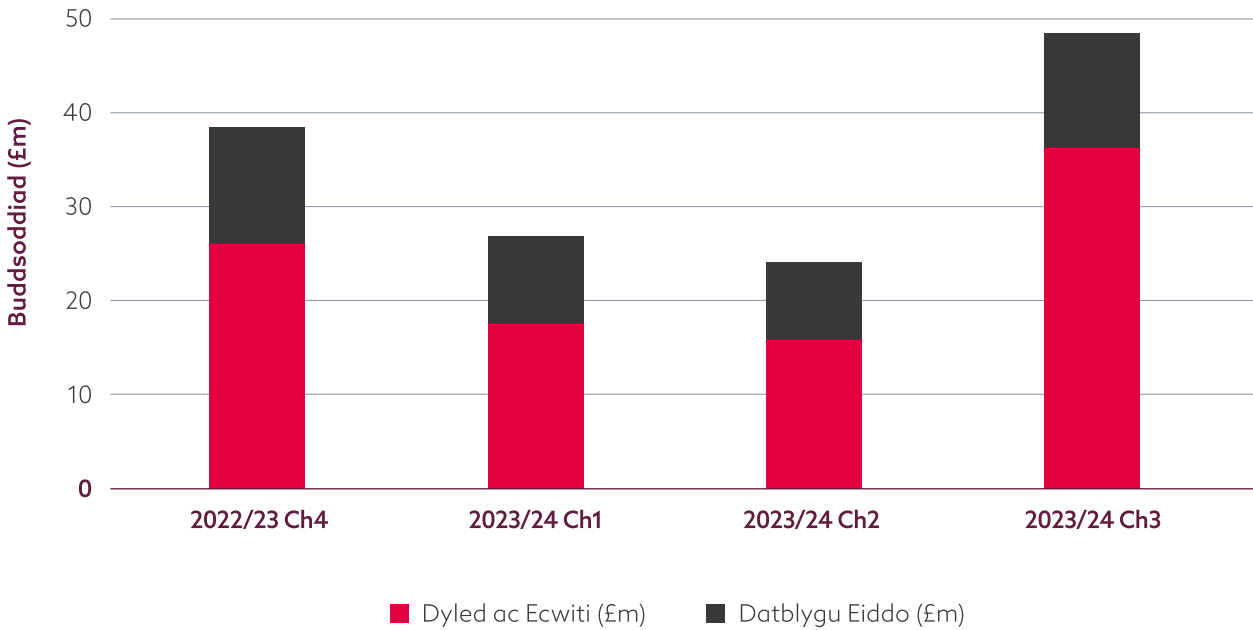
Roedd cyfanswm gwerth y buddsoddiadau a wnaed yn ystod 2023/24 Ch3 ychydig dros £48m

Er bod cyfanswm nifer y buddsoddiadau yn sefydlog yn 2023/24 Ch3 o gymharu â'r chwarter blaenorol, mae ffigur 5.2 yn dangos cynnydd yng nghyfanswm gwerth y buddsoddiadau yn nhrydydd chwarter 2023/24. Mae cyfanswm gwerth y buddsoddiad yn 2023/24 Ch3 hefyd ymhell uwchlaw'r gwerth yn yr un chwarter o 2022/23 (£31.5m). Roedd dyled newydd a buddsoddiad ecwiti yn 2023/24 Ch3 yn £35.5m,

gyda £12m pellach o ddatblygiad eiddo. Mae gwerth dyled newydd a buddsoddiad ecwiti yn 2023/24 Ch3 yn fwy cymaradwy (er yn uwch) cyfanswm gwerth dyled ac ecwiti yn 2022/23Ch4. Mae buddsoddiad ecwiti (na ddangosir ar wahân yn Ffigur 5.2) wedi disgyn o uchafbwynt o £10.7m yn 2022/23 Ch3 i bron i £1.3m yn 2023/24 Ch3.

Ffigur 5.2.

Buddsoddiad Newydd yn ôl math o fuddsoddiad, £m, 2022/23Ch4 - 2023/24Ch3

Mae Ffigur 5.3 yn dangos bod busnesau yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru wedi cael tua £28m o gronfeydd buddsoddi yn 2023/24 Ch3, sy'n sylweddol uwch na gwerthoedd y cronfeydd buddsoddi a dderbyniwyd gan fusnesau yn y ddau ranbarth arall. Yn y chwarter blaenorol, busnesau yn y canolbarth a'r de-orllewin hefyd a gafodd y gyfran fwyaf o gronfeydd buddsoddi, er gyda llawer llai o wahaniaeth â'r rhanbarthau

eraill. Mae rhanbarth de-ddwyrain Cymru, sydd â'r crynodiad mwyaf o fusnesau yng Nghymru, fel arfer yn sicrhau'r cyfrannau uchaf o gronfeydd buddsoddi. Sicrhaodd canolbarth a de-orllewin Cymru 49 o fuddsoddiadau, o gymharu â 46 o fuddsoddiadau yn y de-ddwyrain a 28 o fuddsoddiadau yng ngogledd Cymru yn 2023/24 Ch3.

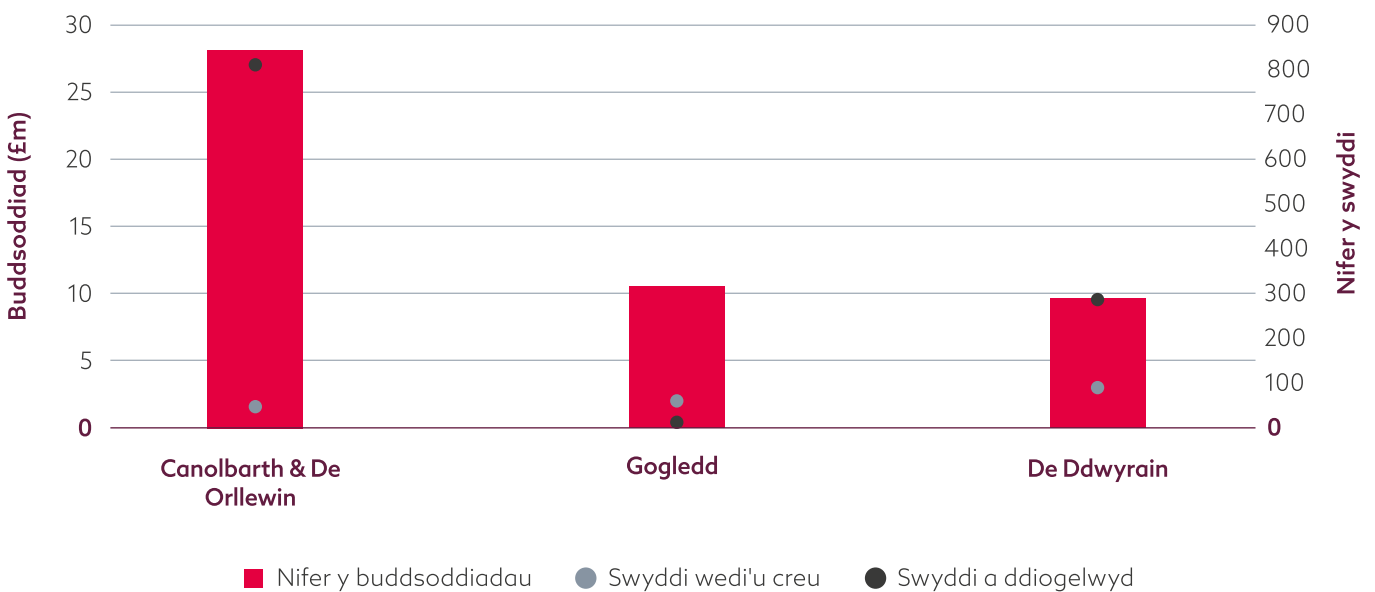
Ar gyfartaledd, roedd pob buddsoddiad Banc Datblygu yn 2023/24 Ch3 yn gysylltiedig â dros £390,000 o fuddsoddiad

Mae gwerth y buddsoddiad cyfartalog yn 2023/24 Ch3 yn sylweddol uwch o gymharu â'r chwarter blaenorol, a oedd yn gyfartaledd o tua £200,000 fesul trafodiad buddsoddi. Roedd y gwerth buddsoddi cyfartalog uchaf yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, ac isaf yn y de-ddwyrain. Fel y nodwyd yn gynharach, gall y data chwarterol a gynhwysir yn yr adroddiad hwn fod yn gyfnewidiol.

Cefnogwyd dros 850 o swyddi newydd neu rai a ddiogelwyd gan fuddsoddiadau Banc Datblygu yng nghanolbarth a de-orllewin Cymru, gyda mwy na 360 o swyddi wedi'u creu neu eu sicrhau yn ne ddwyrain Cymru, a mwy na 150 o swyddi yn y gogledd.

Ffigur 5.3.

Gwerthoedd buddsoddi, £m, a swyddi a grëwyd ac a ddiogelwyd yn ôl lleoliad 2023/24 Ch3

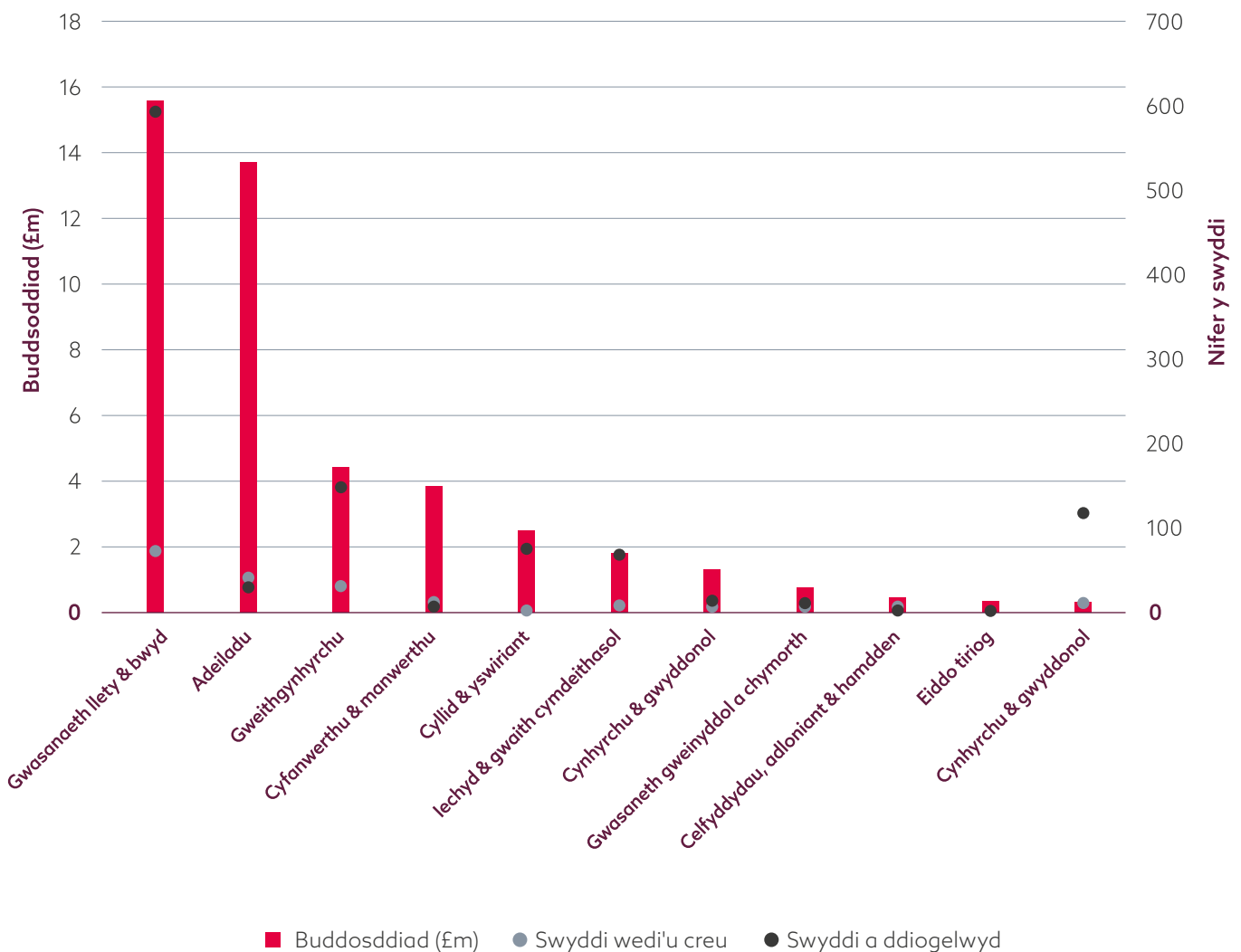

Roedd y sector llety a gwasanaethau bwyd a'r sector adeiladu yn dominyddu buddsoddiadau benthyca yn 2023/24 Ch3, gan gyfrif am £29m o gronfeydd

Sicrhaodd y sector llety a gwasanaethau bwyd y gwerth uchaf o gronfeydd buddsoddi (dros £15.6m) a chafodd swyddi newydd eu creu a'u diogelu (bron i 650 i gyd) yn 2023/24Ch3. Sicrhaodd y sector adeiladu dros £13.4m o fuddsoddiadau yn 2023/24 Ch3. Roedd bron i 82% o'r benthyciadau i'r sector

adeiladu yn 2023/24 Ch3 yn gysylltiedig â benthyciadau datblygu eiddo. Dengys Ffigur 5.4, yn ogystal â'r sector llety, fod y sector gweithgynhyrchu ac yn y sector gwasanaethau eraill wedi cefnogi'r niferoedd uchaf o swyddi newydd a grëwyd ac a ddiogelwyd.

Ffigur 5.4. Gwerth buddsoddiad, £m, a swyddi fesul sector 2023/24Ch3. Sectorau dethol gyda gwerth buddsoddi dros £0.5m

Thema gyson yn y gyfres adroddiadau chwarterol dros y flwyddyn ddiwethaf fu newyddion economaidd a busnes cymysg iawn. O bwysigrwydd gwirioneddol o ystyried y pryder a fynegwyd gan fusnesau fu rhywfaint o ostyngiad yn y prif gyfraddau chwyddiant. Mae Banc Lloegr wedi parhau i fod yn ofalus yn ei ymagwedd at gyfraddau llog gyda'r rhain yn cael eu cynnal ar 5.25% yng nghyfarfod yr MPC ym mis Mawrth. Er bod prif gyfraddau chwyddiant wedi gostwng, ar ddechrau mis Ebrill gwelwyd cynnydd eang yng nghostau band eang, a chynnydd sylweddol yn y mwyafrif o feysydd Treth y Cyngor. Fodd bynnag, gostyngodd y cap ar brisiau ynni ar gyfer 2024 Ch2 o £1,928 i £1,690 y flwyddyn. Er bod y dystiolaeth yn yr adroddiad hwn yn datgelu bod y marchnadoedd llafur yn parhau i fod yn dynn, mae'n ymddangos bod rhagolygon gwell ar gyfer twf economaidd yn 2024 a hyd at 2025. Byddai'r rhagolygon hyn yn newid yn sylweddol pe bai cynnydd pellach mewn rhyfeloedd yn y Dwyrain Canol neu yn Nwyrain Ewrop gyda'r gwrthdaro yn yr Wrain ac yn Gaza ddim yn dangos arwyddion o ddod i ben. Yn wir, mae'r OBR yn parhau i fodelu'n benodol senarios sioc prisiau ynni yn ei ragolygon MPD.⁷²

Ar gyfer economi Cymru yn chwarter cyntaf 2024 mae heriau allweddol i'w goresgyn o hyd. Esboniodd adroddiad Prif Economegydd Llywodraeth Cymru ym mis Rhagfyr 2023⁷³ rai o'r heriau tymor hwy o ran twf cynhyrchiant gwan, tueddiadau anwastad o ran creu cyflogaeth mewn gwahanol rannau o Gymru

a thwf cymharol arafach yn y boblogaeth. Yn yr achos olaf, mae effeithiau Brexit o ran arafu mewnfudo o Ddwyrain Ewrop wedi cael eu hamlygu a gwyddys eu bod yn taro rhai diwydiannau yn galed. Mae'r duedd hirdymor mewn twf cynhyrchiant yng Nghymru yn parhau i fod yn bryder hollbwysig a gallai arwain at ledu'r bwllch ffyniant rhwng Cymru a rhanbarthau eraill y DU dros amser. Er bod rhywfaint o ddata'r farchnad lafur yn gyfnewidiol, mae'r cynnydd diweddar yng nghyfradd anweithgarwch economaidd Cymru a ddisgrifiwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn yn peri pryder arbennig.

Mae'r rhagolygon ar gyfer economi Cymru hefyd yn cael eu heffeithio gan y datblygiadau yn Tata steel. Cyhoeddodd y cwmni doriad o 2,800 o swyddi yn niwydiant dur y DU ar ddechrau 2024, gyda disgwyl i'r mwyafrif o'r rhain gael eu colli ym Mhort Talbot. Bu cau'r poptai golosg ym Mhort Talbot yn gynt na'r disgwyl ym mis Mawrth 2024 oherwydd pryderon diogelwch yn ymwneud â'u 'sefydlogrwydd gweithredol sy'n dirywio'n sylweddol',⁷⁴ gyda chynlluniau i gau'r ddwy ffwrnais chwyth erbyn diwedd y flwyddyn hon.

Mae Banc Datblygu Cymru wedi parhau â'i rôl yn cefnogi mentrau bach, gydag ychydig dros £48m o fuddsoddiad yn nhrydydd chwarter 2023/24 a bron i £100m o fuddsoddiad yn ystod tri chwarter cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24. Yn ystod tri chwarter cyntaf y flwyddyn, mae dros 2,600 o swyddi wedi'u creu neu eu diogelu ar draws holl sectorau a rhanbarthau Cymru.

⁷² Rhagolygon economaidd a chyllidol - Mawrth 2024 - Y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol (obr.uk)

⁷³ Cyllideb Cymru 2023: Adroddiad y Prif Economegydd (llyw.cymru)

⁷⁴ <https://www.walesonline.co.uk/news/wales-news/major-closure-announced-tata-steel-28841896>

Mae rhai ffigurau a adroddwyd yn yr adroddiadau chwarterol yn newid yn eithaf cyflym. I'r darlennydd, mae'r atodiad hwn yn darparu dolenni gwe i'r ystadegau sy'n cael eu diweddarau'n aml fel y gellir cael diweddariadau cyn yr adroddiad chwarterol nesaf.

Diweddariadau CDG y DU:

<https://www.ons.gov.uk/economy/grossdomesticproductgdp/bulletins/gdpfirstquarterlyestimateuk/latest>

Dadansoddiad o farchnad lafur y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes>

Data marchnad lafur ranbarthol y DU:

<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/employmentandemployeetypes/datasets/nationallabourmarketsummarybyregions01>

Atodiad 2:

7

Rhagolygon CDG dethol ar gyfer economi'r DU 2024 a 2025
(% twf blynyddol)

Rhagolygon	Dyddiad y rhagolwg	2024 CDG % twf blynyddol	2025 CDG % twf blynyddol
IMF	Ionawr 2024	0.6	1.6
OECD	Chwefror 2024	0.7	1.2
NIESR	Chwefror 2024	0.9	1.2
<i>Daroganwyr eraill nad ydynt yn seiliedig yn y ddinas</i>			
CBI	Chwefror 2024	0.8	1.6
Economeg Experian	Mawrth 2024	0.4	1.3
Oxford Economics	Mawrth 2024	0.5	2.0
<i>Daroganwyr y ddinas</i>			
Capital Economics	Mawrth 2024	0.0	1.3
JP Morgan	Mawrth 2024	0.0	0.1
KPMG	Mawrth 2024	0.3	0.9

Ffynhonnell: <https://www.gov.uk/government/statistics/forecasts-for-the-uk-economy-march-2024>

Dirnad Economi Cymru
Economic Intelligence Wales

bancdatblygu.cymru
developmentbank.wales

Banc Datblygu Cymru ccc (Development Bank of Wales Plc) yw cwmni daliannol Grŵp sy'n masnachu fel Banc Datblygu Cymru. Mae'r Grŵp yn cynnwys nifer o is-gwmnïau sydd wedi'u cofrestru ag enwau gan gynnwys y blaenlythrennau BDC / DBW. Mae Banc Datblygu Cymru ccc yn gwmni cyllid datblygu sy'n eiddo'n gyfan gwbl i Weinidogion Cymru ac nid yw wedi'i awdurdodi na'i rheoleiddio gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus (ARhD) na'r Awdurdod Ymddygiad Ariannol (AYA). Mae gan Fanc Datblygu Cymru (Development Bank of Wales Plc) dri is-gwmni sydd wedi'u hawdurdodi a'u rheoleiddio gan yr AYA. Sylwch nad yw Banc Datblygu Cymru ccc nac unrhyw un o'i is-gwmnïau yn sefydliadau bancio nac yn gweithredu felly. Mae hyn yn golygu na all unrhyw un o endidau'r grŵp dderbyn blaendaliadau gan y cyhoedd. Mae siart strwythur cyfreithiol cyflawn ar gyfer Banc Datblygu Cymru ccc ar gael yn bancdatblygu.cymru